

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – KOVO-MARCH 25, 2021 • Vol. CXII NR. 23

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-24-2021

Lietuvių idėjoms nebaisi pandemija

Ten, kur susiburia bent keli iniciatyvūs lietuviai, gyvenimas užverda. Vienam topteli idėja, kiti suremia pečius ir padeda ją įgyvendinti. Smagu, kad ir per pandemiją mūsų tautiečių šaunių idėjų ir veiklos srautas nenutrūksta.

JAV LB 70-mečio garbei – krepšinio šventė

Pasakojimas apie tai, kaip Colorado lietuviai JAV Lietuvių Bendruomenės 70 metų garbei surengė krepšinio šventę, siekdami pataikyti 70 taiklių metimų į krepšį – 4 psl.

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Pateks į Lietuvos rekordų knygą

Apie žmones, kurie sumanė ir įgyvendino didžiausios Lietuvos trispalvės užsienyje idėją, o jų geltona, žalia ir raudona spalvomis nudažytas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos stogas pretenduoja į Lietuvos rekordą – 4 psl.

Dainuota Lietuvai iš tolo

Pandemija uždarė pasaulio šalis, bet nesustabdė žmonių noro dainuoti. Apie tai, kaip JAV ir Lietuvos bei dar kelių Europos šalių lietuviškų mokyklų mokiniai ir pedagogai virtualioje erdvėje surengtoje šventėje kartu dainavo ir net šoko – 9 psl.

Jausmai geri tuo, kad nuveda mus klystkeliais, o mokslas – kad nieko bendra su jausmais neturi – Oscar Wilde

Šiame
numeryje

Šį sekmadienį, kovo 28 dieną, Lietuva pereis prie vasaros laiko. Čia, JAV,

mes „paankstino-

me” dieną jau kovo 13-ąją. Ir

nors laiko kaitaliojimas siejamas su darbu, jis labiausiai veikia mūsų sveikatą, nes sutrikdo miego ritmą. Paradoksalu, kad būtent tarp šių datų įsiterpia Tarptautinė miego diena, minima prieš pavasario lygiadienį. Ji tarsi primena mums visiems miego svarbą. Juk miegas – ne šiaip poilsis. Tai organizmui gyvybiškai reikalinga būseną. Tuo metu mes atsitraukiame nuo išorinio pasaulio signalų, nes smegenys turi apdoroti ir įvertinti gautą informaciją, ją suvokti ir nereikalingą sunaikinti. Trumpalaikė atmintis užpildoma dieną, o naktį joje esanti informacija pamažu pereina į ilgalaikę atmintį. Miegant susilpnėja fiziologinės funkcijos, pakinta organų darbo režimas, išnyksta sąmoningas psichikos aktyvumas. Šiuolaikinių mokslininkų teigimu, miegas žmogui reikalingas tam, kad būtų išsaugoti pažintiniai gebėjimai – kalba, atmintis, mąstymas. Miegas svarbus smegenų vystymuisi. Sakoma, kad geriausias būdas sužinoti, kam reikalingas miegas, – nemiegoti. Nelinkime jums to!

Ramunė Lapas

Kova dėl Lietuvos pilietybės:

I. Brazdeikiui liko vienas žingsnis

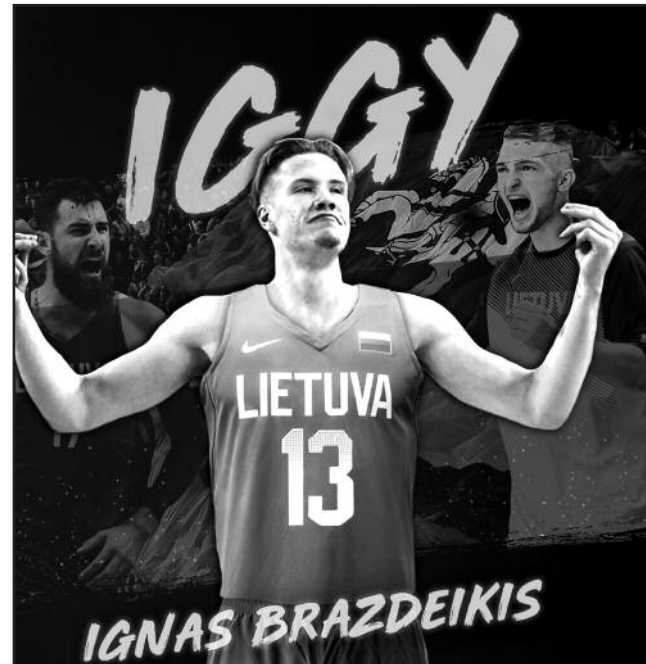
Lietuvių kilmės krepšininkas Ignas Brazdeikis surinko visus būtinus dokumentus Lietuvos pilietybei įgyti. Bet norėdamas užsivilkti Lietuvos rinktinės marškinėlius olimpinėje nacionalinės komandos misijoje, 198 cm ūgio krepšininkas turės pralenkti laiką.

Praejusių metų gruodžio pabaigoje LR Prezidentas Gitanas Nausėda pasirašė Pilietybės įstatymo pataisą, kurios įtvirtino, kad dvigubą pilietybę gali turėti asmuo, kuris gimdamas įgijo Lietuvos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę, iki jam sukako 18 metų, įgijo ne gimdamas.

Kaune gimęs, bet vaikystėje į Kanadą su šeima iš Lietuvos išvykęs I. Brazdeikis prašymą dėl Lietuvos pilietybės pateikė dar 2020-ųjų sausio 22-ąją. Trys mėnesiai – per tiek laiko turi prisiuskti visas biurokratinis mechanizmas, kad krepšininkas birželio 29-ąją galėtų lipti ant „Žalgirio“ arenos parketo ginti Lietuvos garbės.

I. Brazdeikis jau gavo paskutinę trūkstamą pažymą – Kanados pilietybės įgijimo datą patvirtinantį dokumentą, kuris įrodo, kad krepšininkas ją įgijo iki pilnametystės. 22-ųjų metų sportininkas su visais reikiama dokumentais laukiamas Lietuvos generaliniame konsulate New Yorke. Tuomet dokumentai turėtų pasiekti LR migracijos departamentą. Kad jie neužsigulėtų stalčiuose, greičiausiai prireiks ir Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) pagalbos.

Tikimasi, kad Arvydas Sabonis su LKF prašys paspartinti I. Brazdeikio dvigubos pilietybės svars-

I. Brazdeikis trokšta atstovauti Lietuvos rinktinę, tačiau visų pirma krepšininkui reikia gauti dvigubą pilietybę.

tymo procesą. Mat Migracijos departamentas nurodo, kad pateiktų dokumentų nagrinėjimas, nuo jų pateikimo dienos, gali užtrukti iki trijų mėnesių, o vėliau, šį klausimą peradresavus Pilietybės reikalų komisijai, nagrinėjimas gali trukti net iki vienerių metų.

Nukelta į 11 psl.

Laiko persukimas. Kaip tai įtakoja mūsų sveikatą?

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Štai jau antra savaitė, kai persuktas laikas, ir mes miegame viena valanda trumpiau. Kai kurie žmonės nesijaučia dėl to labai žvalūs, pailsėję ir energingi. Pagrindinis laikrodžių sukiojimo motyvas – dienos šviesos bei elektros energijos taupymas. Sezoninis (vasaros bei žiemos) laikas visame pasaulyje vertinamas prieštarai. Pastaruoju metu girdisi daug nuomonių ir svarstymų, ar verta laiką persukinėti? Specialistai iki šiol nesutaria, kas yra svarbiau – vasaros laiko nauda energijos taupymui ar žala žmonių sveikatai? Kodėl ir kada buvo pradėtas persukinėti laikas, ar verta jį sukinėti, kaip organizmas į tai reaguoja ir kaip prie laiko persukimo lengviau prisitaikyti?

Kaip atsirado laiko persukimo tradicija?

Laikrodžio persukimo idėją 1895 m. pirmasis pasiūlė anglų kilmės entomologas George Vernon Hudson. Jis gyveno Zelandijoje ir tyrinėjo vabzdžius. Dėl savo hobbio jis norėjo, kad vasarą kuo ilgiau būtų šviesu. G. Hudson teigė, kad diena pailgėtų pavasa-

rį persukant laiką valanda į priekį. Saulė kiltų ir leistųsi vėliau, žmonės prarastų valandą šviesos ryte, kuomet jie miega, tačiau atsirastų papildoma šviesos valanda vakare. O žiemą, kadangi žmonės mažiau laiko praleidžia lauke, papildomos valandos nereikia, ir galima valanda ilgiau pamiegoti.

Iš pradžių G. Hudson idėja buvo pašiepta, tačiau 1916 m. Pirmajame pasauliniame kare dalyvavusi Vokietija ją įgyvendino. Vokietijos tikslas buvo sutaupyti karui reikalingų energijos ir resursų.

Tuomet, kai laikrodžiai buvo pradėti persukinėti, daugiausiai energijos sunaudodavo elektros lemputės. Tikėtasi, kad persukant laiką elektros bus mažiau sunaudojama. Planas pasiteisino, ir Vokietijos pavyzdžiu netrukus pasekė kitos Europos šalys, o taip pat ir Amerika. Vasaros laikas Amerikoje buvo įvestas 1918 m. gegužės mėn., tačiau galiojo tik me-

tus. Po karo ir kitos šalys atšaukė laikrodžio sukiojimus, tačiau Antrojo pasaulinio karo metu vėl grįžo prie jų. JAV 1942 m. įvedė vasaros laiką – tikslu taupyti resursus.

Lietuvoje vasaros laikas buvo pradėtas taikyti paskutiniame sovietmečio dešimtmetyje. 2000-aisiais jis buvo panaikintas, tačiau nuo 2003 m. vėl pradėtas taikyti.

Ar verta laiką persukinėti?

Mokslininkai negali tiksliai atsakyti į klausimą, ar išties verta pereiti iš žiemos į vasaros laiką ir atvirkščiai? Tuo metu, kai laikrodžiai buvo pradėti persukinėti, buvo pastebimas energijos sunaudojimo mažėjimas, bet dabartiniuose namuose dėl technologijų progreso apšvietimo išlaidos sudaro tik mažą dalį visų elektros išlaidų. JAV atlikti tyrimai parodė, kad laiko persukimas padeda sutaupyti vos 1 proc. elektros energijai skiriamų pinigų arba apie 4 dolerius per metus.

Nukelta į 14 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Prima klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

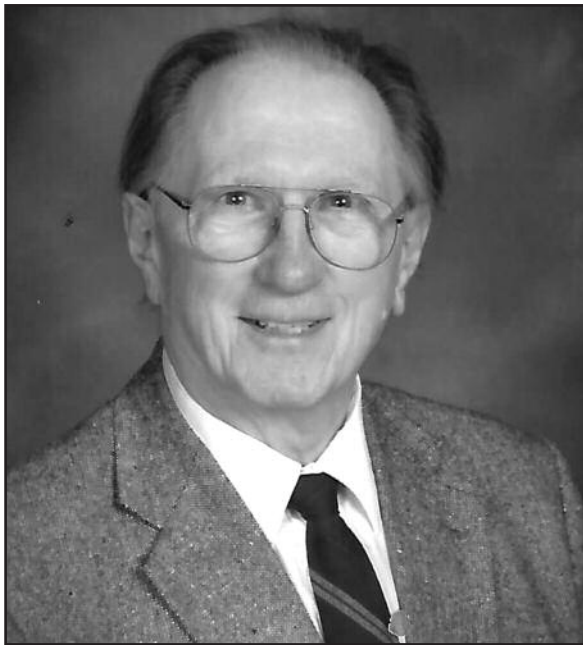
El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

JAV LB jaunesnė už mane!

Psichologijos mokslų daktaras ir žurnalistas Romualdas Kriaučiūnas yra aktyvus visuomenininkas, JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) ir Ateitininkų organizacijos narys. 2000–2003 metais buvo JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas, vadovavo Dainavos jaunimo stovyklos direktorių tarybai. R. Kriaučiūnas aktyviai bendradarbiavo spaudoje, parašė per 2 tūkst. rašinių ir buvo apdovanotas JAV LB Kultūros tarybos premija už žurnalistiką. Paprašytas prisiminti, kokią įtaką jo gyvenimui padarė JAV LB, **Romualdas Kriaučiūnas** mielai sutiko apie tai papasakoti.

1954 m. metais dr. Jonas Bajerčius mane pakvietė dirbti jo vadovaujamoje JAV LB Čikagos apygardos valdyboje – turėjau rūpintis jaunimo reikalais. Tuomet pirmą kartą išgirdau apie JAV LB.

Kartu su dviem pagalbininkais nutarėme surengti jaunimo šokius Don Varnas veteranų namuose. Užsakėme salę, suradome orkestrą, atspausdinome patrauklius plakatėlius. Juos išvežiojome ir užklįjavome ant mums žinomų lietuviškų restoranų, užėigę, parduotuvių langų ar durų.

Pasitaikė puiki, saulėta diena. Atėjus laikui, orkestras užgrojo valsą, tačiau salėje nebuvo nei vienos poros... Bandydamas išsiaiškinti, kas gi nutiko, pamaciau, kad ant mano parengto skoningo plakato nebuvo renginio datos! Tai man buvo pamoka. Ateityje žiūrėdavau, kad ant visų į mano rankas patekusių raštų būtų nurodyta data.

Noriu prisiminti prelatą Mykolą Krupavičių, vieną iš pokarinės Vokietijos Lietuvių Bendruomenės įkūrėjų. Su juo pirmą – ir vienintelį – kartą teko susitikti mūsų su Gražina Pauliukonyte vestuvėse 1962 metais Čikagoje. Jis man visą gyvenimą buvo ir tebėra lietuviybės apaštalas.

Nuo 1969-ųjų gyvename Lansing mieste (Michigan valstijos sostinė), esančiame maždaug 85 mylios į vakarus nuo Detroito. Čia buvo gaivalinga JAV LB, veikė įvairios organizacijos, „Žiburio“ lituanistinė mokykla, į kurią daug metų vežiojau savo tris sūnus (visi jie baigė šią šeštadieninę mokyklą). Algimanto Gečio ir Algio Rugieniaus paskatintas mūsų namuose surengiau JAV LB Lansing apylinkės steigiamąjį susirinkimą. Pirmus devynerius metus teko pirmininkauti šios apylinkės valdybai. Vienas labiausiai įsimintinų įvykių buvo Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmingas minėjimas, surengtas Lansingo vyskupijos katedroje. Apie šį ir kitus įdomesnius įvykius, vykusius mūsų LB apy-

linkėje, rašiau lietuviškoje spaudoje.

Kartą, nuvykus į Lietuvos partizanų kvarteto koncertą Omahoje (Nebraska), išsikalbėjau su vienu koncerto dalyviu. Paminėjus, kad atvažiavau iš Lansing (Michigan), šis pagarbiai ir nuoširdžiai pastebėjo, kad turime labai veiklią LB. Tai tik patvirtino mano nuostatą, kad spauda gali būti labai svarbi formuojant save ir informuojant kitus.

Prasidėjus naujam tūkstantmečiui, tuometis JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys pakvietė mane dirbti valdyboje – vicepirmininku organizaciniams reikalams. Netrukus sužinojau, kad turėsiu eiti dar ir kitas pareigas – vykdomojo vicepirmininko. Per šią trejų metų (2000–2003) kadenciją teko atstovauti JAV LB Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) suvažiavime Druskinukuose. Kaip tik tada PLB pirmininkas buvo mūsų ilgametis artimas kaimynas Vytautas Kamantas iš Grand Rapids.

Suvažiavime įsitikinau, širdimi pajutau, kaip pasaulio lietuviai brangina lietuviybę ir Lietuvą. Tada patyriau daugybę nepamirštamų išgyvenimų. Šio renginio metu įvairių kraštų atstovai sodino ažuoliukus netoliese esančioje girioje. Man kartu su tuomete Kanados LB Krašto valdybos pirmininke teko garbė pasodinti ažuoliuką Šiaurės Amerikos lietuvių vardu. Tai buvo labai emocinga akimirka – įamžinta fotojuostoje ji papuošė „Pasaulio lietuvio“ žurnalo viršelį. Kartais pagalvoju, kaip dabar tie ažuoliukai auga, ar jie bujoja...

Tos JAV LB Krašto valdybos kadencijos metu kilo mintis surengti darbo konferenciją. Pasirengimo šiam renginiui organizavimas buvo patikėtas man. 2002-ųjų birželio 7–9 dienomis konferencija vyko Dainavos jaunimo stovykloje prie Manchester, Michigane. Daugelis jos dalyvių buvo jau po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo į Ameriką atvykę lietuviai, siekiantys išlaikyti lietuviybę ir meilę Lietuvai. Norėjome, kad planuojama konferencija Dainavoje būtų prasminga ne tik jos dalyviams, bet kad perskaityti pranešimai bei svarstytos temos pasiektų ir daugiau žmonių. Galvojome, kad būsimi panašių konferencijų ir suvažiavimų rengėjai ateityje galėtų pasinaudoti mūsų sukaupta patirtimi, jiems nebereikėtų iš naujo išradinėti dviračio. Įgyvendinant šią idėją, 2002-aisiais, minint Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejų, pasaulį iš-

DRAUGAS, 2002 m. rugpjūčio 14 d., trečiadienis

KONFERENCIJĄ DAINAVOJE PRISIMENANT

„Tikėkime savo ateitimi“ konferencijoje Dainavoje dalyviai.

Nors praėjo daugiau kaip mėnuo nuo pabuvojimo Dainavoje darbo konferencijoje „Tikėkime savo ateitimi“, dar negaliu pamiršti taip kurybingai ir idomiškai praleisto laiko. Į konferenciją nuvykti man pasiūlė buvusi Dainavos stovyklos laulė, Amerikoje gyvenanti, Connecticuto apygardos valdybos pirmininkė – Laima Karsienė. Su nemanymu laukiau tos dienos, buvo labai žmulinu: kas ten vyks, kokius žmones sutiksiu, ką veiksite, susirinkę iš visų Amerikos kampų? Jau namuose turėjau gausų kultūros žurnalą iš Romualdo Kriaučiūno – vieno pagrindinių konferencijos organizatorių, kuris suteikė informaciją. Šioje šalyje esu metai ir keletas mėnesių, tad man vienas įdomu. Jau kelionės išvakarose suskambėjo telefonas nutelkė smagiai. Mat paskambinusi moteris prisiūlė: Jolanta iš Detroito, ir pranešė, kad pasitiks oro

Sėkmingai nusikridusi, nesunkiai suradau J. Nemaninienės maldiną ir pasiūlydama su vyru Dariumi, kurie jau buvo pasilikę Raso, atskridusią iš New Yorko. Nuo pat pirmų bendravimo minučių užsiėmė atvirais ir draugiškais pokalbiais. Besišnekučiuojant ir besidairant į Detroito apylinkes, nepastebėjim, kaip priartėjome Dainavai.

Apie šią vietą būvau skaičius spaudoje, kad ten rengiamos įvairios stovyklos. Negalėjau nepasakyti keletas žodžių Dainavai, jos įkurtumui ir tiems, kas ją dabar taip rūpestingai rūpinasi ir puoselėja. Šiame nuostabiame gamtos kampelyje pasijutau tarsi Lietuvoje; ramiai tyvuliuojantis Špyglio ežeras, kryžių kalnas, Rambynio pilakalnis, žalios jūniškos paukštės, pušiniai šiemetis liepos mėnesį sukako 45 metai, kaip Dainava įkurta. Skaitau leidinį „Dainava 30“, kuri gavau dovanų iš leidi-

no redaktoriaus Gražinos ir Romualdo Kriaučiūno, ir žavimosi mūsų tautos ryžtu sukurti lietuvišką šią didžiulę Amerikos žemėje. Kiek įdėta pastangų ir triso, kad šis gamtos pūtas būtų algaiva lietuvių sieloms...

Nepabuvojęs čia, apie Ameriką daugelis galvoja, kaip apie pasakų šalį. Bet visos svajonės išgaruoja pirmosios dienos, kai susiduri su tikrove ir tik tada suvoki, kas tu esi, kaip reikia būti stipriam ir pasiruošus įvairioms netikėtumams. Kaip tik šioje darbo konferencijoje buvo kalbama ne tik apie lietuvių bendruomenės organizaciją, jos veiklą ir rūpestius, bet svarstoma, kaip padėti tautiškai įsikurti šioje šalyje, suteikti kuo daugiau teisingos informacijos.

Konferencijoje buvo kuriami ir svarstomi svarbūs projektai, kurie padėtų atvykusioms. Susirinkusių išlausė apie vieną tokių jau veikiančių pro-

vydo leidinys „Tikėkime savo ateitimi! 2002 m. darbo konferencijos Dainavoje konspektas“. Tai buvo 166 puslapių knyga, kuriai išleisti, kaip ir pačiai darbo konferencijai, buvo sulaukta Lietuvių Fondo paramos.

Kaip jau užsiminiau, nuo jaunystės mėgstu rašyti į lietuvišką spaudą. Rašau įvairiomis temomis, taip pat ir apie Lietuvių Bendruomenės reikalus. Per daugybę metų susikaupė apie pora tūkstančių rašinių. (Mano kompiuteryje saugomas rašinių archyvas apima tik pastaruosius dvyliką metų – įvedęs raktinius žodžius „JAV LB“, suskaičiavau 208 savo rašinius, kuriuose minima Bendruomenė). Tos mano pastangos buvo pastebėtos ir įvertintos JAV LB Kultūros tarybos, tad 2005 metais už ilgametę veiklą lietuviškoje žiniasklaidoje man buvo skirta Žurnalistikos premija. Po septynerių metų, 2012-aisiais, buvau maloniai nustebintas, kai Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija mane paskelbė laureatu „... už mokslo patirties, pasiekimų sklaidą, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimą, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimą bei kitus mokslinius pasiekimus“.

Apžvelgiant tai, ką iki šiol parašiau, atrodytų, kad daugiausia rašau apie tai, ką iš manęs gavo JAV LB, o ne ką aš iš jos gavau. Tačiau labai nesiplėsdamas, trumpai drįsčiau galu pasakyti, kad ši organizacija man suteikė progą tobulėti tautine prasme, ugdyti pasitikėjimą savimi, susitikti su talentingais bei nuostabą keliančiais žmonėmis, tapusiais mano gyvenimo mokytojais ar mokiniais. Už visa tai esu dėkingas Lietuvių Bendruomenei.

JAV LB Tarybos rinkimai

Jau septintą dešimtmetį skaičiuojanti JAV Lietuvių Bendruomenė (LB) yra pelno nesiekianti organizacija, vienijanti JAV gyvenančius lietuvius ir jų šeimų narius. JAV LB veikla yra be galo įvairi: organizuoja lituanistinių mokyklų veiklą, ruošia kultūrinius renginius, dainų ir šokių šventes, sporto turnyrus, mokslo simpoziumus, atstovauja JAV lietuviams Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje. Taryba yra svarbus JAV LB padalinys, nustatantis organizacijos veiklos kryptį bei būdus. Todėl JAV LB Tarybos rinkimai yra ypatingai svarbūs JAV gyvenantiems lietuviams – juose išrinktų kandidatų sprendimai darys įtaką visai bendruomenei. Labai svarbu kiekvienam iš mūsų aktyviai dalyvauti rinkimuose ir atsakingai išrinkti kandidatus, kurie planuos šios organizacijos veiklą kitus trejus metus. Balsavimas Tarybos rinkimuose (internetu, paštu arba asmeniškai) vyks 2021 m. gegužės 1–15 dienomis. Tarybos rinkimuose gali balsuoti LB nariai, sulaukę 18-likos metų. JAV LB nariais gali būti JAV gyvenantys lietuviai, mišrių šeimų ne lietuvių kilmės sutuoktiniai ir tokių šeimų palikuonys.

Visi kandidatai turi užsiregistruoti iki kovo 25 d.

Daugiau informacijos apie rinkimus:

<https://javlb.org/tarybos-rinkimai/> angliškai: <https://javlb.org/en/info-for-candidates/>

Kviečiame registruotis balsavimui: <https://javlb.org/register>

Informacija kandidatams: <https://javlb.org/informacija-kandidatams/>

angliškai: <https://javlb.org/en/info-for-candidates/>

JAV LB Tarybos rinkimų komisija

TELKINIAI

JAV LB 70-mečio garbei – krepšinio šventė

Krepšininkai sako, kad susirinkę į aikštelę parungtyniauti, laimėjo visi. O kitaipariant – laimėjo draugystė.

Šių metų geriausiai pasirodžiusiai vyrų komandai smagus prizas buvo ekspromtu sumanytas – kiekvienam po agurką.

Ar pavyko organizatorių planas – 70 taiklių metimų į krepšį?

Colorado LB nuotraukos

Colorado LB inf.

Saulėtą kovo 6-osios popietę kalnuotoje Colorado valstijoje įvyko 3x3 krepšinio turnyras, pavadintas „70 metų – 70 taiklių metimų“. Turnyre, skirtame JAV Lietuvos Bendruomenės 70-mečiui paminėti, dalyvavo net aštuonios mūsų tautiečių komandos.

Organizatoriai turnyro dalyviams buvo parėngę nemažai staigmenų. Vienas iš jų – žaidėjai į varžybas turėjo registruotis asmeniškai, o komandų sudėty pasaiškėjo likus savaitei iki turnyro – specialios burtų traukimo ceremonijos metu.

Turnyro metu netrūko geros nuotaikos, šypsenų ir azartiškos kovos. Pasibaigus varžyboms, dalyviai ir sirgaliai neskubėjo skirstytis. Pokalbių metu ne kartą buvo keliamas klausimas, kada įvyks kitas lietuvių 3x3 krepšinio turnyras Colorade.

Pateks į Lietuvos rekordų knygą

Argi netirpsta širdis, žiūrint į šią nuotrauką?

„Vakarų vėjai“ nuotraukos

Pagaliau įgyvendinta ilgai puoselėta mintis sukurti „Didžiausią užsienyje tautinės vėliavos spalvų dekoraciją“, kuri puošia Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos stogą. Šios dekoracijos bendras plotas yra apie 292 kv. metrai (ilgis – 21.5 m, plotis – 13.6 m) ir ji pretenduoja patekti į Lietuvos rekordų knygą. Šiuo metu, tai yra didžiausia tautinės vėliavos dekoracija už Lietuvos ribų.

Mintis šiam projektui kilo jau trejus metus LR gen. konsulate dirbančiam Kastyčiui Latožai. „Google žemėlapyje beieškant Šv. Kazimiero parapijos iš satelito darytų nuotraukų, bandžiau surasti parapijos pastatą. Tarp šimtų niekuo nesisiskiriančių, pilkų namų stogų parapijos pastato stogas niekuo neišsiskyrė, tačiau jo stačiakampė forma leido gimti naujai idėjai“, – sako Kastytis. Parapijos ir Los Angeles lietuvių bendruomenės pritarimu, prasidėjo idėjos įgyvendinimo darbai.

Prie šio projekto prisidėjo ir vienas

iš Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių – aštuntokas Dovydas Gailiūnas. „Darbas buvo pilnas iššūkių: daug sutepliotų rūbų, batų, dėl ko gavau barti nuo savo mamos, bet rezultatas net mane patį labai maloniai nustebino. Iš aukštai dronu darytos nuotraukos buvo labai įspūdingos. Lietuvos vėliava dabar bus ryškiai matoma ir iš kosmoso. Didžiuojuosi, kad esu lietuvis“, – sako Dovydas.

Vieta pasirinkta irgi ne atsitiktinai: čia, kur kiekvieną šeštadienį į lituanistinę mokyklą susirenka keli šimtai mokinių, kur kiekvieną sekundę gali išgirsti Tomo Karanausko vedamas lietuviškas šv. Mišias, čia, kur vyksta smagios kalėdinės ir velykinės mugės, koncertai su iškilomis Lietuvos muzikos žvaigždėmis, čia – Los Angeles Lietuvos širdis.

Ilgai laikyta paslapyje, lietuviškos trispalvės dekoracija buvo pristatyta per Los Angeles vykusį Vasario 16-osios minėjimą. Į dangų pakeltas dronas, valdomas Visvaldo Gurevičiaus, suteikė galimybę iš paukščio skrydžio

Edvardas (k.) ir Dovydas Gailiūnai vyriškai surėmė pečius ir įsijungė į patriotinius stogo dažymo darbus.

Idėjos autorius Kastytis Latoža.

pasigrožėti ryškiai tarp pilkų Los Angeles stogų pražydusiomis gelta, žalia ir raudona spalvomis. Filmuota medžiaga pasiekė ir Lietuvą. Didžiausi Lietuvos kanalai, tokie kaip LRT ir TV3 transliavo Martyno Jančiaus paruoštą Vasario 16-osios siužetą.

Dėkojame LR generaliniam kon-

sulatui Los Angeles už paramą, lietuvių bendruomenei už idėjos palaikymą, Kastyčiui Latožai už įspūdingą idėją, Edvardui ir Doviui Gailiūnams už fizinę ištvermę ir Visvaldui Gurevičiui už nepamirštamus vaizdus.

„Vakarų vėjai“ inf.

Vijolė pildo pažadus Mamai

Vijolė Arbačiauskaitė-Arbas, prieš tris dešimtmečius atvykusi gyventi į Lietuvą (ji gimė Vokietijoje, kur tėvai buvo pasitraukę karui baigiantis; susitikime Kaune, apie kurį pasakosime, ji sakė: „Lietuvoje aš nesu gimusi, o atvykau į Lietuvą iš tėvų vilčių“), nepamiršta savo pažado – neleisti užmiršti Mamos – rašytojos Alės Rūtos – vardo Lietuvoje. Nors pastaraisiais metais didelė dalis mūsų gyvenimo „nuėjo į pogrindį“ arba į virtualią erdvę, bet Vijolė vis randa būdų Lietuvos visuomenei priminti apie Alės Rūtos asmenybę ir kūrybą.

Štai praėjusiems metams Vijolė buvo sudariusi visą renginių planą, kaip paminėti Alės Rūtos 105-ąją gimimo sukaktį, bet, kaip ir reikėjo tikėtis, planą įgyvendinti sutrukdė pandemija. Vis dėlto kai ką pasisėkė išgelbėti – Kauno savivaldybės viešojoje V. Kudirkos bibliotekoje įvyko vakaras „Žvilgsnis į Alės Rūtos gyvenimą ir kūrybą“, kur dukra pasakojo apie savo Mamą. Be kita ko, Vijolė Arbas kalbėjo:

„Mes sunkiai suprantam savo tėvus, kol patys netampam tėvais. Žinoma, taip buvo ir su manim. Aš labiau pradėjau suprasti mamą, kai pati tapau mama – kokie tie rūpesčiai, kokie tie vargai, kaip mes tuos vargšus tėvus iš proto varom. ...Mama labai daug verkdamo. Aš su broliu – sesuo dar buvo per maža suprasti – iš jos dėl to pasijuokdavom, nes nesupratom, kodėl ji vaikštinėja ir verkslėna. Ir man labai ilgai truko, kol aš supratau, kad ji gyvena ne čia ir dabar, o savo prisiminimuose. Rašydama savo knygas ji grįždavo į tą pasaulį, į savo kūrybos pasaulį. Mūsų visa Lietuvos istorija yra labai tragiška. Ir ten yra dėl ko verkėti. Ir tik dabar, kai aš tapau vertėja, nors dirbu daugiausiai su moksliniais tekstais, supratau, kad gyvenimas mintyse irgi yra gyvenimas“.

Vijolė priminė tikriausiai mažai kam girdėtą faktą, kad pirmasis Alės Rūtos, tuomet dar Elenos Nakaitės, kūrybinis projektas buvo muzikinio spektaklio libretas „Žiogas ir skruzdė“, pastatytas Kauno teatre. Kadangi dukra nori surinkti visą Motinos kūrybą, tai pasidalijo patirtimi, kaip bandė surasti pirmąjį būsimosios rašytojos kūrinį, kuris ją paskatino atsidėti kūrybai. Deja, dukrai jau nepasiseks to padaryti, nes, anot Vijolės, kaip ir daugelis dalykų, sovietinėje sistemoje buvo padaryta nesąžiningai. Kai Nakaitė, vėliau Alė Rūta, pasitraukė iš Lietuvos, šio kūrinio autorystę pasisavino kitas žmogus, ir Vijolė greičiausiai jau nesugebės įrodyti, kad tai jos Mamos darbas.

Alė Rūta – dainuojama

Dar vienas renginys, išplėstas iš pandemijos gnaužtų, buvo virtualus atlikėjų Agnės ir Giedriaus Arbačiauskų koncertas „Alės Rūtos poezija su muzika“.

„Išėjimoje buvo dainuojamas ir labai populiarus mamos eilėraštis ‘Šauksmas’. O labiausiai įstrigo Los Angeles Vyrų kvarteto versija, – prisimena Vijolė, komentuodama muzikos koncertą. – Mane labai nudžiugino programa – Arbačiauskai dainuoja dainas, kurias Mama prieš daug metų labai norėjo kad dainuotų. Radau jos tokią išreikštą norą knygoje ‘Tarp tėviškės ir ilgesio’. Man atrodė labai romantiška. Štai kaip ji rašė: ‘Išėjimoje išaugo idealas – Lietuva. Jos neužmiršti, jai padėti, ją laisvinti, visų aukščiausias tikslas, pareiga ir per teberusenanciją viltį – džiaugsmas. < . . . > Juo labiau atrodė nebepasiekiamą už geležinių uždangų ir po geležiniu okupanto kumščiu mūsų brangioji tėvynė, tuo labiau augo ir gilėjo mūsų ilgesys ir didelis troškimas. < . . . >“

Ak, Gimtinės brangieji laukai, / nuvingiuokite ilgesiu mano! / Žolynai ir baltieji takai / aidu mano dainų ar gyvena? [...]

Nuo pat jo rašymo dienos tas eilėraštis mane jaudino ir neramino. Sugrįžimo svajonė. Sakoma, kad svajonės išsipildo. Galbūt. < . . . > Laikiau tą savo kūrinėlį tokiu tikru ir svarbiu, kad įteikiau jį kompozitoriui Broniui Budriūnui [Arbačiauskų sūnaus krikšto tėvas], tikėdamasi... Jis turi parašyti dainą! Jis, tikriausiai, irgi apie tą patį svajoja! Jį turi tie žodžiai paveikti! Jūs dainuodavau... Rasdavau savą melodiją ir didelės nostalgijos metu su ašaromis dainuodavau.

Kompozitorius dainos neparasė. Kadangi jis buvo parašęs muziką mano eilėraščiui ‘Šauksmas’

Pokalbį su Vijole Arbas veda Kauno savivaldybės viešosios V. Kudirkos bibliotekos Z. Kuzmickio padalinio vedėja Inga Dulinskienė.

rinkiny ‘Be Taveš’, gal todėl tikėjau ir antrosios dainos? ‘Šauksmas’ irgi nostalgiskas kūrinys, mano ir – kompozitoriaus, užtat gal per visus dešimtmečius tiek dažnai dainuojamas solistų ir mažų ansamblių.

Kur Tu, mama! – Šaukiu aš vakarais pro erdvę. / Kur Tu, mama? – Tik pakartoja vėjas. / Kur Tu? – Aš tuos takus širdį išvaikštinėjau -- / Kur tu?

Gaila, žinoma, kad Arbačiauskų koncertas nebuvo atliktas gyvai, bet tikiuosi, kad kada nors pandemija baigsis, ir aš galėsiu atgaivinti mintį apie Mamos vakarus, taip pat ir apie jos dainuojamą poeziją”, – sako Vijolė.

Interviu Lituani(st)kai

Tėvus – architektą Edmundą Arba-Arbačiauską ir rašytoją Alę Rūtą – jų Lietuvos ilgesį, kūrybą ir gyvenimą, visuomeninį darbą Vijolė turėjo progos priminti ir interviu M. Mažvydo nacionalinės bibliotekos Lituaniškos skyriui, kuris kaupia medžiagą apie lietuvių diasporą pasaulyje. Šiame pokalbyje ji sakė: „Tėvų namuose absoliučiai buvo Lietuva. Ir ne-

galėjo būti kitaip. Tėvas eidavo į darbą kiekvieną dieną. Su kaimynais reikėjo bendrauti, bet namie buvo [kalbama] tiktai lietuviškai. Mama labai daug metų mokytojavo šeštadieninėse mokyklose. Ir net yra mokinių, studentų, kurie [ja] atsimena. Pvz., Gintaras Grušas buvo jos mokinukas, Algimantas Kezys, kai buvo dar gyvas, – vis atsimindavo jos pamokas. Mes pirma gyvenome Detroite, ten buvo lietuvių parapija. Prisimenu, buvau visai mažytė, gal [kokių] keturių metų, ir ten lietuvis klebonas sakė pamokslą. ...ir pravirko. Pradėjo raudoti ir negalėjo susilaikyti. Žinoma, jis kalbėjo apie Lietuvą. ...Kur mes begyvenome, tėvų namuose buvo Lietuva“.

Pati Vijolė Arbas yra įdomi pasakotoja, kas rodo šios šeimos kūrybinę prigimtį, todėl ji žurnalistų Lietuvoje yra mėgstama. Pokalbį su ja buvo surengęs Adolfo Damušio demokratijos studijų centras, o štai šių metų kovo mėn. laidoje pokalbį su ja paskelbė žurnalas „Moteris“. Dukra savo viešuose pokalbiuose visada randa būdų priminti ir apie savo Mamą – rašytoją Alę Rūtą.

Parengė Audronė Škiudaitė

LF parama JAV lituanistinėms mokykloms

Detroito (MI) Lietuvių Bendruomenė paminėjo Kovo 11-ąją. Minėjimo metu bendruomenės lituanistinei mokyklai „Žiburys“ buvo įteiktas Lietuvių Fondo (LF) paramos mokyklai sertifikatas. Jį įteikė LF atstovas Narimantas Udrys. Įteigdamas sertifikatą N. Udrys pasakė: „Lietuvių Fondui per pereinamus 59 metus suaukota per 40 milijonų dolerių. Pinigai investuoti akcijų rinkoje (Stock Market). Fondą įsteigė po Antrojo pasaulinio karo į Ameriką atvykę lietuviai-dipukai. Iš investicijų pajamų-palūkanų Lietuvių Fondas remia lietuvišką veiklą Amerikoje. Pavyzdžiui, ‘Lietuviškų melodijų’ radijo programa Detroite reguliariai gauna Fondo paramą.“

Dabar noriu pranešti, kad Lietuvių Fondas šiemis mokslo metams paskyrė mūsų LB ‘Žiburio’ mokyklai 4 500 dol. Tą pažymėjimą (sertifikatą) įteikiu ‘Žiburio’ mokyklos vedėjai Vilijai Jurgutienei.

Taipogi, manau, svarbu paminėti, jog per pereinamus 10 metų Lietuvių Fondas mūsų ‘Žiburio’ mokyklai yra skyręs 24 780 dol. Tokia suma nėra tik sauja skatikų, o solidi suma jūsų suaukotų pinigų, kuri naudojama lietuviško švietimo paramai. Šiems mokslo metams bendra suma, skirta JAV veikiančioms lietuviškomis mokykloms – 155 000 dol.

LF atstovas Narimantas Udrys įteikia LF paramos sertifikatą „Žiburio“ mokyklos vedėjai Vilijai Jurgutienei. Janinos Udrys nuotr.

Todėl raginu visus nesigėdinti ir paaukoti Fondui šimtinę, kitą. Tikslas – puikus.”

LF nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, rėmėjams, testamentų palikėjams už jų dosnumą. Jų dėka LF gali remti lietuvišką veiklą, švietimą ir studentiją.

LF inf.

Rinkimai į Lietuvių Fondo tarybą

Lietuvių Fondo (LF) narių metinis suvažiavimas vyks 2021 m. gegužės 1 d. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) akivaizdžiai (jei sąlygos leis) ir nuotoliniu būdu. Suvažiavimo metu bus renkami 5 (penki) nariai (direktoriai) į LF tarybą trejų metų kadencijai. Kandidatų į LF tarybą sąrašas kartu su pranešimu apie suvažiavimą buvo išsiųstas visiems balsavimo teisę turintiems LF nariams.

Kandidatus į LF tarybą Nominacijų komisijai buvo galima siūlyti iki 2021 m. vasario 15 d. Nominacijų komisija gavo 7 kandidatų, norinčių įsijungti į LF tarybos veiklą, sutikimus dalyvauti rinkimuose.

Kviečiame susipažinti su kandidatais į LF tarybą.

Jonas Howes

LF nariu tapau 2016 m. rugsėjo 13 dieną. LF narė yra mano mama Izabelė Laučkaitė-Howes, nariais buvo ir mano seneliai Juozas ir Izabelė Laučkos.

Studijuodamas teisę du kartus gavau LF Vinco Klovos vardinę stipendiją. Kandidatuojau į LF tarybą, nes, manau, atėjo laikas „gražinti skolą“. Tikiau, kad būdamas jaunosios kartos atstovu, savo žiniomis ir gebėjimais galiu darbui Fonde sutelkti jaunąją kartą ir prisidėti prie tolimesnio LF klesėjimo.

Esu teisininkas, dirbu Washington, DC bevielės infrastruktūros asociacijos (WIA) vyriausybės reikalų patarėju – patariu įmonėms, kuriančioms ir valdančioms bevelius tinklus. Taip pat dirbau politinėse kampanijose ir vyriausybėje vietos, valstijos ir federaliniame lygmenyse. Teisės daktaro laipsnį gavau 2015 m. American University, Washington College of Law (WCL). Taip pat Fordham universitete (Bronx, NY) įgijau politikos mokslų bei ispanų kalbos ir literatūros bakaluro laipsnį.

Nuo vaikystės esu aktyvus JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) narys, nuo 2003 m. šoku lietuvių tautinių šokių grupėje „Malūnas“, nuo 2011 metų esu Tautinių šokių instituto narys. Buvau XV Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės, vykusios Baltimorėje, MD, lėšų telkimo vadovu, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininku specialioms projektams. Šiuo metu priklausau XVI šokių šventės, kuri vyks Philadelphijoje, organizaciniam komitetui, esu finansų direktorius ir patarėjas teisės klausimais. Taip pat esu JAV LB Krašto valdybos Visuomeninių reikalų tarybos narys.

Marius Kasniūnas

Apie LF ir jo gerus darbus žinau seniai. Paaugus mano vaikams ir jiems pradėjus lankyti lituanistines mokyklas, išitraukiau į šių mokyklų veiklą. Vykdamas įvairius projektus ir telkiant jiems lėšas, pastebėjau, kad, nors tėvai ir gausiai atsiliepdavo į paramos prašymus, didžiausia pagalba atėdavo iš LF.

Man tapus Dainavos stovyklos tarybos nariu ir pradėjus ieškoti lėšų stovyklai išlaikyti, į mūsų prašymus taip pat atsiliepė LF. Ši patirtis man leido suprasti, kaip Fondas rūpinasi lietuviškuoju jaunimu ir visapusiškai remia jo veiklą.

Galiausiai ir pats asmeniškai panorau prisidėti prie LF darbų. Būdamas LF nariu, įsijungiau į LF darbuotojų gretas: buvau išrinktas į Kontrolės komitetą, vėliau tapau LF tarybos nariu, Fondo tarybos pirmininku ir šešias kadencijas ėjau LF valdybos pirmininko pareigas. Šiuo metu esu Peleno skirstymo komisijos ir Plėtos komiteto narys.

Matau, kaip svarbu, kad LF toliau augtų, stiprėtų. Žiūrėdami į ateitį matome, kad svarbu ne tik išlaikyti lietuviybę, kultūrinę bei bendruomeninę veiklą. Mums svarbu, kas tęs mūsų darbus. Todėl pagrindinis mano rūpestis – užtikrinti lietuviškos veiklos tęstinumą ateinančioms kartoms. Tad ir mano visuomeninė veikla yra skirta padėti būtent toms organizacijoms, kurios, aš tikiu, galės tuo pasirūpinti. LF, mano įsitikinimu, yra stipri organizacija, kuriai rūpi lietuviška veikla, todėl teigiamai vertinu Fondo ateitį. Turiu pakankamai noro ir energijos toliau dirbti LF ir jį stiprinti.

Goda Misiūnienė

Kandidatuojau į LF tarybą, nes suprantu, kokia svarbi Fondo parama buvo, tebėra ir bus išėivijos darbams. Su didele pagarba imčiausi pareigas tęsti svarbius Fondo darbus iš kartos į kartą.

Nuo pirmos dienos atvykus į JAV (prieš 23 metus) žinojau, kad privalau lietuviybę išlaikyti, skiepyti savo trims vaikams ir dalintis su kitais. Todėl

daugiau nei dvidešimt metų aktyviai dalyvauju LB gyvenime. Augant vaikams aktyviai dalyvavau Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ ir skautų organizuojamuose vajuose, mugėse ir Maironio lituanistinės mokyklos veikloje. Dvejus metus ėjau Maironio lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto pirmininkės pareigas.

Jau devynerius metus vadovauju didžiausiai išėivijos Maironio lituanistinei mokyklai. Darbas švietimo srityje man buvo naujas iššūkis, nes Lietuvoje baigiau Veterinarijos akademiją ir niekada su švietimo rūpesčiais nebuvau susidūręs. Kadangi esu atsakingas, pareigingas, naujų iššūkių nebijantis žmogus, su šiuo darbu susitvarkau puikiai. Iššūkiu atskleidė naujus darbo laukus. Ateidama vadovauti mokyklai, sukūriau penktadieninę pamainą. Tikslas buvo priimti didžiulį srautą norinčių lankyti lituanistinę mokyklą. Mokinių skaičius sparčiai augo, o tuo pačiu didėjo darbuotojų skaičius ir finansiniai reikalavimai. Dirbant su šeimomis, mokytojais ir JAV bei Lietuvos institucijomis ir sulaukus padrašinancios paramos iš LF, penktadieninė pamaina tapo realybe. Esu įgijusi nemažai patirties JAV lituanistiniame švietime, žinau mokyklų problemas ir rūpesčius. Tuo pačiu jaučiuosi esanti pajėgi gerai suvokti tuos rūpesčius ir siekius, kuriuos išgyvena didelė dalis mūsų tautiečių.

LF nare tapau 2019 metais, bet Fondo veiklą idėmiai seku jau seniai. Manau, kiekvienas lietuvių kilmės žmogus turėtų didžiuliu ir žemai lenkti galvą LF ikūrėjams. Fondo moralinė ir finansinė parama JAV lituanistinėms mokykloms, universitetų studentams, projektų sumanytojams ir įvairioms organizacijoms yra kaip gyvybės šaltinis.

Jeigu tektų garbė tapti LF Tarybos nare, esu pasiruošusi dalintis savo patirtimi ir idėjomis dėl aities darbų.

Audronė Pavilčius-Karalius

Į LF įstojau 1976 metais, kai baigiau universitetą ir pradėjau dirbti. Esu baigusi chemijos ir teisės studijas. Dirbau advokate, verslo lydere, mokslininkė įvairiose bendrovėse ir profesore Kendall kolegijoje, o šiuo metu dirbu advokatų kontoroje „Boodell & Domanskis, LLC“.

Lietuvių bendruomenės veikloje aktyviai dalyvauju nuo vaikystės. Esu baigusi lituanistinę mokyklą, mokytojau S. Dariaus ir S. Girėno lituanistinėje mokykloje, buvau Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto nare ir pirmininke. Nuo mažens esu skautė, pasiekusi paskautininkės laipsnį. Ėjau JAV LB Socialinių reikalų tarybos narės pareigas. Augant sūnui, ne-

mažai prisidėjau prie Čikagos lietuviškojo jaunimo veiklos lituanistinėje mokykloje, sporto komandose ir jūrų skautų veikloje.

Jau devinti metai esu LF tarybos narė. Pastaruosius 3 metus einu Fondo tarybos pirmininkės pareigas. Mano patyrimas teisinėje srityje padeda stiprinti Fondo teisinę padėtį ir savivaldos principus.

LF remia lietuviškas organizacijas, be kurių lietuviška bendruomenė, ypač Amerikoje, neišliktų. Ši bendruomenė mums, lietuviams, ypač jaunajai kartai, suteikia progą susitikti, draugauti ir suprasti, ką reiškia būti lietuviu Amerikoje. Pražūti amerikietiškaime „tautų katilė“ labai lengva, todėl mums ypač svarbu, kad mūsų vaikai išlaikytų lietuvišką tapatybę, kad jie didžiuliuose esą Amerikos lietuviams ir kad perduotų mūsų kultūros paveldą ateinančioms kartoms.

Manau, kad mano verslo ir teisinė patirtis gali padėti pagerinti LF valdymą ir parengti strategijas, kurios galėtų padaryti LF labiau patrauklų ir įtrauktų į organizaciją naujus narius iš Amerikos lietuvių bendruomenės.

Antanas G. Razma, Jr.

Į LF įstojau būdamas 17-os, 1969 metais. Dirbdamas profesinį darbą, priklausiau įvairiems „Advocate Christ“ ligoninės komitetams, juose dažnai pirmininkavau, esu buvęs „Advocate Christ“ Medicinos fakulteto pirmininku. Taip pat vadovauju daktarų korporacijai, turiu verslo vadybos patirties.

Nemažai dalyvauju lietuvių visuomeninėje veikloje. Visą savo gyvenimą priklausau Ateitininkų federacijai, esu buvęs SAS centro valdybos vicepirmininku, priklausiau „Gajos“ korporacijos valdybai. Nuo 1986 iki 1989 metų ėjau JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininko pareigas, 1997–2004 metais buvau Pasaulio lietuvių centro (PLC) tarybos nariu. Pirmininkavau dviem PLC pokyliams, padėjau rinkti lėšas Maironio lituanistinės mokyklos klasių įrengimui.

Į LF veiklą išitraukiau 1987 metais. 1987–1989 metais buvau ir nuo 2010 metų iki dabar esu LF tarybos narys. Esu veiklus žmogus, turiu vadovavimo patirties. Manau, kad tai pravers dirbant LF.

Fondas yra artimas mano širdžiai, ypač dėl to, kad mano tėvas buvo vienas jo steigėjų. LF yra svarbiausia lietuvių išėivijos organizacija. Jei ne jis, finansinio užnugario neturėtų dauguma lietuviškų organizacijų. Noriu, kad LF toliau liktų pagrindine išėivijos veiklos atrama ir toliau stiprėtų.

Nukelta į 14 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Ragino laikytis griežtos pozicijos Rusijos atžvilgiu

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda dalyvavo nuotolinėje rengiamojoje Europos Vadovų Tarybos (EVT) sesijoje. Joje šalies vadovas kartu su Belgijos, Vengrijos, Lenkijos ir Rumunijos lyderiais aptarė vakcinų tiekimo užtikrinimo, Žaliojo sertifikato įvedimo, ES vidaus rinkos veikimo klausimus. Šioje EVT išskirtinis dėmesys teiktas ES santykiams su Rusija bei Turkija.

Šalių lyderiai daug dėmesio skyrė ir ES santykiams su trečiosiomis šalimis. Lietuvos Prezidentas pasidalijo savo vizito Ukrainoje įžvalgomis ir dar kartą atkreipė Europos lyderių dėmesį į agresyvią Rusijos laikyseną ne tik Rytų partnerystės valstybių, bet ir ES atžvilgiu.

Šalies vadovas pakvietė ES laikytis griežtos ir principingos pozicijos Rusijos atžvilgiu. Prezidentas pasisakė už penkių ES ir Rusijos santykius apibrėžiančių principų išlaikymą ir subalansuotą įgyvendinimą, skiriant ypatingą dėmesį Rytų partnerių aspiracijoms.

JAV kariams bus įkurta stovykla „Herkus“

Vilnius (BNS) – Generolo Silvestro Žukausko poligone Pabradėje JAV kariams bus įkurta stovykla „Herkus“ – tokios infrastruktūros sukūrimas numatytas Vyriausybės priemonių plane.

Statybų darbus ketinama baigti iki šių metų pabaigos.

Galutinai stovyklą įrengti planuojama per 2022 metų pirmąjį ketvirtį.

Stovykloje „Herkus“ bus įkurtas miegamosios ir darbo vietos kariams, taip pat bus sukurta sporto, laisvalaikio bei maitinimo infrastruktūra.

Objekto įrengimas finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis, tačiau nei kaina, nei stovyklos dydis nėra atskleidžiamas.

„Informacija apie konkretų stovyklos pajėgumą ir jos kainą yra tarnybinio naudojimo, dėl to jos pateikti negalime“, – teigė ministerija.

Jos teigimu, esant poreikiui, stovyklą bus galima naudoti ir kitų sąjungininkų karių apgyvendinimui.

Susibūrimų per Velykas nebus

Vilnius (ELTA) – Premjerė Ingrida Šimonytė sako, kad Lietuvoje augantys užsikrėtimų COVID-19 skaičiai bei plintančios naujos šio viruso atmainos nesuteikia jokio pagrindo galvoti apie didesnius susibūrimus artėjančių Velykų metu.

Pasak Vyriausybės vadovės, šiuo metu Lietuvos gyventojai turėtų būti ypač atsargūs ir pajutę net menkiausius peršalimo simptomus – darytis testą dėl COVID-19.

Virusas ypač plinta didžiuosiuose miestuose: Vilniuje, Vilniaus apylinkėse. Jis plinta ta atmaina, kuri yra labiau užkrečiama nei tradicinis virusas, ir tikrai norint Velykas saugiai būtinai reikia tą padaryti“, – sakė I. Šimonytė.

„Kalbėti apie kažkokius judėjimus, dideles šventes ar susibūrimus per Velykas – aš tikrai nematau jokio pagrindo“, – teigė ji, primindama, kaip po pastarųjų Vėlinių buvo išaugę užsikrėtimų COVID-19 rodikliai.

„Po praėjusių metų Vėlinių mes turėjome labai spartų atvejų kilimą. Tikrai nenorėtume tokios situacijos pamatyti, turint mintyje, kad ir dabar atvejų kilimas yra labai spartus“, – sakė ji.

Į URM iškvieistas Kinijos ambasadorius Lietuvoje

Vilnius (ELTA) – Į Užsienio reikalų ministeriją buvo iškvieistas Kinijos ambasadorius Lietuvoje išreikšti protestą dėl parlamentarės Dovilės Šakalienės bei Europos Sąjungos (ES) institucijų ir žmogaus teises Kinijoje ginančių asmenų iš ES valstybių narių įtraukimo į Kinijos sankcijų sąrašus.

Ambasadoriui priminta, kad kovo 22 dieną Briuselyje vykusioje ES Užsienio reikalų taryboje patvirtintas asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės pagal ES Globalų sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, sąrašas nėra nukreiptas nė prieš vieną šalį. Patvirtintu sąrašu, remiantis įrodymais, pritaikytos tikslinės ribojamosios priemonės fiziniams ir juridiniams asmenims, vykdančioms rimtus žmogaus teisių pažeidimus įvairiose šalyse.

Ambasadoriui buvo priminta, kad žmogaus teisių apsauga yra ilgalaikis Lietuvos užsienio politikos tikslas ir šios Vyriausybės prioritetas, o Kinija paraginta vietoj atsakomųjų priemonių imtis spęsti žmogaus teisių pažeidimus.

Žmonės skiepys ir savaitgaliais

Vilnius (BNS) – Su savivaldybėmis sutarta žmonės skiepyti ir savaitgaliais.

Anot Sveikatos apsaugos ministerijos, tai „reiškia, kad vakcinacijos tempai išaugtų, o tai paspartintų visuomenės imunizacijos procesą ir leistų greičiau pradėti karantino atlaisvinimus ar net grįžti į normalų gyvenimą“.

Įprastai savaitgaliais skiepėjimo apimtys sumažėja nuo kelių tūkstančių iki kelių šimtų ar dešimčių.

Anksčiau ministerija sakė, kad skiepimas savaitgaliais nėra reikalingas, nes vakcinos dozės sunaudojamos darbo dienomis.

Statistikos departamento duomenimis, kol kas nepanaudota apie 95 tūkst. vakcinos dozių.

Vakcinavimo centrai nuo šiol veiks ir savaitgaliais. KasVykstaKaune nuotr.

Susidūrę su neapykantos kalba, niekur nesikreiptų

Lietuvos gyventojai supranta, kad neapykantos kalba yra netinkama ir pasisako prieš ją, tačiau dažnai ją klaidingai priskiria saviraiškos ar žodžio laisvei. Dažnas to nelaiko baustinu nusikaltimu. Absoliuti dauguma nežino, kad neapykantos kalba yra žmogaus teisių pažeidimas ir gali užtraukti teisinę atsakomybę. Nerimą kelia tai, kad 7 iš 10 žmonių, susidūrę su neapykantos kalba, apie tai nepraneštų ir neieškotų pagalbos.

Tokių rezultatus parodė Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos užsakytu atlikta reprezentatyvi Lietuvos gyventojų nuomonės apklausa.

Dauguma žmonių, susidūrę su neigiamais komentarais internete, niekur nesikreiptų (47 proc.) arba nežinotų, kur kreiptis (22 proc.). Tik 18 proc. nurodė, kad kreiptųsi į teisėsaugos institucijas, dar beveik 15 proc. – į socialinių tinklų arba interneto svetainių administratorius. Į Žurnalistų etikos inspektoriatą, kuri yra atsakinga už neapykantos kalbos prevenciją, kreiptųsi vos 2 proc. gyventojų.

Daugiau kaip penktadalis tyrimo dalyvių mano, kad neigiami komentarai internete apie tam tikras visuomenės grupes yra tik nekalti, neapgalvoti juokeliai. Trečdalis mano, kad tokie komentarai yra saviraiškos laisvė.

Nelaiko baudžiamu nusikaltimu

Net 65 proc. tyrimo dalyvių mano, kad neigiami komentarai apie tam tikras visuomenės grupes turėtų būti laikomi viena iš diskriminacijos formų, tačiau tik 36 proc. sutiktų, kad tokie komentarai būtų laikomi baudžiamu ju nusikaltimu (33 proc. nesutiktų, o dar 31 proc. nežinojo, ką atsakyti).

Neigiamiems komentarams nepritaria

Didžioji dauguma respondentų (71 proc.) sutiko, kad neigiami komentarai internete apie tam tikras visuomenės grupes skatina neapykantą ir susipriešinimą visuomenėje (su tuo nesutiko tik 11,5 proc.).

Atvejus, kai socialiniame tinkle rašomi komentarai, kuriais raginama smurtauti prieš lesbietes, gėjus, biseksualius ir translyčius (LGBT) asmenis, neapykantos kalba laikė 81 proc. tyrimo dalyvių. Taip nemanė 3 proc., o 15 proc. apklaustųjų neturėjo nuomonės.

Tyrimo metu pateiktą atvejį, kai prie žydų bendruomenės centro iš žemių supilama svastika, neapykantos kurstymu laikė 75 proc. žmonių. Su tuo nesutiko 4 proc., o 21 proc. neturėjo nuomonės.

Situaciją, kai politikas televizijos eteryje ragina kastruoti psichikos negalia turinčius asmenis (kad jie „nesidaugintų“), kaip neapykantos kalbą vertino 78 proc. žmonių, 6 proc. taip nemanė, o 17 proc. neturėjo nuomonės.

Atvejį, kai politologas, komentuodamas užsienyje įvykdytą teroristinį išpuolį, teigia, jog „visi musulmonai yra teroristai“, neapykantos kalba laikė 76 proc. apklaustųjų, 5 proc. su teiginiu nesutiko, o 19 proc. neturėjo nuomonės.

Ragina pranešti

Informatikos ir ryšių departamento duomenimis, 2020 metais buvo užregistruota tik 50 neapykantos kurstymo atvejų prieš bet kokios tautybės, rasės, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę. Policija nustatė tik 15 asmenų, įtariamų dėl neapykantos kurstymo. Dauguma tyrimų buvo nutraukti.

Nors neapykantos kurstymo atvejų užfiksuojama nedaug, pažeidžiamos bendruomenės ir ekspertai sutaria, kad tokie skaičiai – tik ledkalnio viršūnė. Žmonės nelinkę pranešti apie neapykantos kalbą, su kuria susiduria.

Prasidedančia kampanija „Neapykantos kalba yra nusikaltimas“ siekiama visuomenę supažindinti su neapykantos kalbos reiškinio pavojingumu ir žala. Iniciatoriai taip pat ragina netoleruoti neapykantos apraiškų ir apie jas pranešti atsakingoms institucijoms.

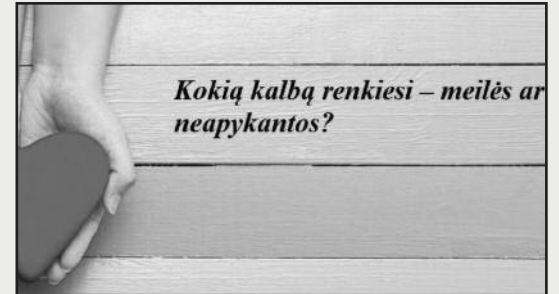
Neseniai startavo ir nauja interneto svetainė www.nepyka.lt. Joje gyventojai ras praktinę informaciją apie neapykantos kurstymą ir neapykantos nusikaltimus, kaip ir kam pranešti, patarimus, kaip padėti sau ir kitiems. Svetainėje žmonės kviečiami užregistruoti pastebėtus neapykantos kalbos atvejus.

Neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kyla iš išankstinio neigiamo požiūrio į įvairias visuomenę sudarančias grupes. Apklausų duomenimis, lietuviai yra mažiausiai pakantūs romų tautybės asmenims, musulmonams, asmenims su psichikos negalia ir LGBT asmenims.

Lietuvos gyventojų apklausą apie neapykantos kalbą atliko visuomenės nuomonės rinkos tyrimų centras „Vilmorus“. Apklausa atlikta 2020 metų pabaigoje, tyrimas vyko 27 miestuose ir 44 kaimuose. Iš viso apklaustas 1 001 vyresnis nei 18 metų Lietuvos gyventojas.

Respondentų apklausa vyko taip, kad kiekvienas šalies gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.

Pranešimas spaudai

Lietuviai linkę taikstyti su neapykantos kalba.

Usplash nuotr.

Metai gyvenimo su karantinu

Paveikslas, vaizduojantis gatvių dezinfekciją.

Aut. Laurynas Narkus

Š. m. sausio 30 d. laidoje skaitėme Vitaliaus Zaikausko pasakojimą apie pandeminę kūrybą ir jos pagrindu kuriamą Nacionalinio muziejaus ekspoziciją, skirtą papasakoti COVID-19 istoriją.

Šiandien tęsiame šią temą ir primename, kad kiekvienas dar gali prisidėti prie šios įdomios iniciatyvos.

Marškinėliuose išsiuvinėtos 33 karantino istorijos. Angelo skulptūrėlė, pagaminta iš dantų plombavimo medžiagos. Šimto trumpų vaizdo įrašų dienoraštis, pusvalandžiui įtraukiantis į kelionės namo nuotyki, užsidarant visų valstybių sienoms. Palyginimui – tokios pačios apimties vaizdo dienoraštis iš pandemijos sukaustyto Italijos, kur net išeinant iš

namų privalu turėti rašytinį leidimą. Tai tik maža dalis atradimų, kuriuos patiria dokumentuoti COVID-19 istoriją ėmėsis Lietuvos nacionalinis muziejus (LNM), šiandien jau galintis numatyti, kokias istorijas ir lietuvių patirtis per jau metus trunkančią pasaulinę pandemiją papasakotų po daugelio metų.

Pirmieji eksponatai – vaizdo dienoraščiai

2020 m. sausio 22 d. lietuvė Jurgita savo vaikinui iš Tailando išsiunčia 32 sekundžių vaizdo dienoraštį, kuriame sako: „Apie tą virusą ir aš girdėjau. Singapūre žmonės, atvykstančius iš Kinijos, Uhano miesto, tikrina termojutikliais.“ Mergina šypsosi, prieš akis – kelių mėnesių kelionė po Pietryčių Aziją, Australiją ir Naująją Zelandiją. Žvelgiant iš dabartinės perspektyvos, Jurgitos kelionė – tai bandymas apgauti laiką. Kovo mėnesį mergina jau retoriškai skaičiuoja, kiek kartų po dvi savaites turės karantinuotis, kol skrisdama per skirtingas valstybes pasieks namus.

Jurgitos vaizdo dienoraštis vos per pusvalandį atskleidžia koronaviruso pandemijos mastą, plitimo greitį ir pasaulį sukausčiusį chaosą bei pasimetimą dėl sienų uždarymo ir įvairių

Iš dantų plomboms skirtos medžiagos išlipdytas angeliukas. LNM nuotr.

Mobiliuose punktuose naudotos priemonės. Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

PANDEMIJOS EKSPONATAI

ačiū už pasidalintas istorijas ir patirtis

ATSILIEPĖ 105

privatūs asmenys,
įmonės ir institucijos

GAUTI 102 DAIKTAI

rankų darbo kaukės, veido skydeliai, dienoraščiai, užrašai, eileraščiai, plakatai, tentai, skelbimai, lipdukai, skulptūrėlės, ženklukai, iškabos, mobilūs tyrimų punkto priemonės, kūrybos darbai ir rankdarbiai ir kita...

PARSISIŪSTI 26 GIGABAITAI

25 minutės garso įrašų, 140 minučių vaizdo įrašų, 48 komiksai, 1 muzikos kūrinys, 2536 nuotraukos ir kita...

Nori papasakoti savo istoriją?

Gautų COVID-19 eksponatų infografikas. LNM nuotr.

Ūkinis muilas, naudotas dezinfekcijai butyje. Gedimino Trečioko nuotr.

reguliavimų.

„Muziejui atrinkau tuos videoįrašus, kurie susiję tik su COVID-19. Nuo pirmojo, kai atsakau į klausimą, ar išvis girdėjau apie tokį virusą, iki besikeičiančios mano pačios situacijos, kelionės ir bandymo suvokti tai, kas darosi“, – savo laiške LNM rašo vaizdo dienoraštį kaip būsimą eksponatą atsiuntusi Jurgita.

78 trumpi vaizdo dienoraščio įrašai muziejų pasiekė ir iš Italijos, kuri tapo pirmąja Europos valstybe, labiausiai paveikta koronaviruso. Pjemonte gyvenanti Inga vaizdo įrašė prisipažįsta: „Net jaudulys ima, aš esu gatvėje. Pakaitomis su vyru eisime pasivaikščioti ir į parduotuvę.“ Ingos vaizdo dieno-

raštis paveikia savo rimtimi ir perteikia pandemijos visiškai sukaustytoje Italijoje tvyrojusį nerimą: draudimą nutolti nuo namų per didesnę, nei nustatyta, atstumą, popierinių leidimų išėiti į lauką pildymą, pasikeitusį italų gyvenimo būdą.

Nustebino įvairovė

LNM pakvietė žmones kartu dokumentuoti COVID-19 istoriją praėjusių metų balandžio mėnesį. Kartu su siūlomu eksponatu buvo prašoma ir jį trumpai aprašyti. „Kai muziejus inicijavo galimų ateities eksponatų, susijusių su COVID-19, paiešką, svarstėme, ar žmonės atsilieps į kvietimą? Jei taip, kokią medžiagą pavyks surinkti? Klaidingai įsivaizdavome, kad mus pasieks tik veido kaukės, per trumpą laiką tapusios mūsų kasdienybė... Ir kaip nustebome, kai atplėšę voką, rastą muziejaus pašto dėžutėje, išvydome marškinėlius, privertusius ilgai tyrinėti juose 'išiūtas' karantino istorijas“, – pasakoja muziejininkė Živilė Stadalytė.

Karantino metu netekau darbo ir nusprendžiau imtis siuvinėjimo. Nežinodama, ką siuvinėti, paklausiau savo Instagram sekėjų, su kuo jiems asocijuojasi dabartinis laikmetis. Jie pažymėjo 33 daiktus, kuriuos savo rankomis įamžinau marškinėliuose. Juose atvaizduotos įvairios simbolinės mintys, ilgesį keliantys dalykai ar aktualijos – nuo stiklainyje uždaryto koronaviruso iki tualetinio popieriaus“, – laiške muziejui rašo Gintautė.

Dar labiau nustebino vienas naujausių muziejaus kolekciją papildžiusių eksponatų, liudijantis apie pirmojo karantino metu tvyrojusią didžiulę baimę ir nežinią, kai neveikė net odontologų kabinetai.

Nukelta į 15 psl.

Apsaugos priemonės, dalintos lėktuvų keleiviams.

G. Trečioko nuotraukos

Eglės Gandos Bogdaniienės draugams pagamintos kaukės.

Maironio lit. mokykla, Lemont, IL darželio grupė.

Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras“ vaikų folkloro ansamblis „Gintarėliai“.

Dainuota Lietuva iš tolo

Briuselio II Europos mokykla.

„Lietuvėlė“ Jackson, NJ.

IRENA RAŠČIUVIENĖ

Esama dainų, kurios nuolat skamba Lietuvai reikšmingų švenčių koncertuose. Viena iš jų – Giedriaus Abariaus ir Gintaro Zdebskio „Palaimink, Dieve, mus“. O šios dainos eilutės „Iš visų kraštų ir visais keliais/ Skubam apkabint tave...“ – visai nehiperbolizuotai nusako ypatingų kelionių – lietuviškomis dainoms, šokiams, tautodailei, tradicijoms skirtų – mastą ir kryptį: minių minios plaukdavo į Vingio ir Kalnų parkus, Katedros aikštę ir Bernardinų sodą, į koncertų arenas ir sales, traukdavo link piliakalnių, kalvų ir slėnių, sukrovosi miestų, miestelių ir kaimų aikštėse. Taip būdavo...

Dainavimo kartu idėja nuskriejo per pasaulį

Deja, pandemija užtvėrė daugelį pasaulio kelių, užtvėrė daugelį durų. Bet liko tebelaukiantys langai, o juose – vieni kitų pasiilgę veidai. Ir nedingo noras susitikti, dainuoti, pasidžiaugti, drauge pagerbti Lietuvos valstybės atkūrimo dieną – Vasario 16-ąją. Taip gimė projektas „Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias“. Tarsi būtų atskriejęs poeto Bernardo Brazdžionio eilučių – „Mylėsi Lietuvą iš tolo“ – aidas, kaip priesakas.

Projekto sumanytoja – Auksė Motto, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Švietimo tarybos pirmininkė. Ji netruko rasti bendraminčių, nes geros idėjos – kaip tie paukščiai: laisvai toli skrieja, randa kur nutūpti, prisiglausti, lizdą sukurti. Lietuvoje ši sumanymą parėmė ir ėmėsi plėtoti Elona Bagdaničienė, LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vyriausioji specialistė, burdama projekto komandą Vilniuje ir koordinuodama jos darbus. Šventės programoje panoro dalyvauti dvi dešimtys lituanistinių Amerikos mokyklų:

Aleksandros Kazickienės, NY; „Atžalynas“, Portlande, OR; „Lietuvėlė“, Jackson, NJ; Bernardo Brazdžionio, San Diegas, CA; Chicago, IL; Edvardo Gervicko, Rochester, NY; Gedimino, Mundelein, IL; „Genys“ San Francisco, CA; Kolorado, Denver, CO; Maironio, Lemont, IL (penktadienio ir šeštadienio pamainų mokiniai); Maironio, Brooklyn, NY; Martyno Mažvydo, Minneapolis, MN; „Saulė“, Atlanta, GA; „Smiltelė“, West Palm Beach, FL; Šv. Kazimiero Cleveland, OH; Šv. Kazimiero Los Angeles, CA; Vinco Krėvės, PA; Vaivos

Auksė Motto JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė.

Vėbraitės, Hartford, CT; „Vyturys“, Norwalk, CT.

Prie projekto prisijungė Belgijos, Norvegijos lietuvių bendruomenių nariai. Dalyvių ratą papildė ir bičiuliai: Sakartvelo technikos universiteto Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai bei Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos bendruomenės atstovai. Tikrai kaip toje dainoje – „iš visų kraštų“ skriejo laišukai, žinutės, tekstai, dainų ir vaizdų įrašai, piešiniai, fotografijos, scenarijaus gairės. Daug tartasi, siūlyta, taisyta, tobulinta.

Pandemija nesustabdė šventės

Šventė „Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias...“ prasidėjo iškilingais lietuviškų ragų šaukiniais, Dainų šventės įrašo fragmentais, kuriuose, tarsi pažadinti Gyčio Paškevičiaus dainos „Mano kraštas“ melodijos, kaleidoskopu skriejo gražiausi Lietuvos vaizdai. Ko gero, daugelis mintyse kartojo: „Šitą žemę man likimas dovanuoja...“ O dainoje išgirstas klausimas „Kaip išsaugot tavo vardą vaikuose?“, tikėtina, neliks retoriniu: dalyviai atsakys pasirodymu, žiūrovai – stebėdami, įsijungdami, vertindami, dalindamiesi išpūdziais. O mokytojai ir tėvai į šį klausimą stengiasi atsakyti kasdien – dirbdami, mokydami, augindami, auklėdami.

Nukelta į 13 psl.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

A. Blinken įspėja Vokietiją dėl „Nord Stream 2”

Bruselis (ELTA) – JAV valstybės sekretorius Antony Blinken perspėja Vokietijos užsienio reikalų ministrą Heiko Maas dėl galimų Washingtono sankcijų prie „Nord Stream 2” dujotiekio projekto prisidedančioms bendrovėms.

„Prezidentas (Joe) Biden labai aiškiai sakė manęs, kad šis dujotiekis yra bloga mintis. Jis blogas Europai, blogas ir Jungtinėms Valstijoms”, – Briuselyje teigė A. Blinken.

Jis tvirtino, kad projektas „neatitinka pačios ES energetinio saugumo tikslų” ir gali pakenkti Ukrainos, Lenkijos ir kitų sąjungininkių interesams.

„Esu tikras, kad turėsiu galimybę pakartoti tai. Taip pat – Jungtinių Valstijų įstatymai mus įpareigoja įvesti sankcijas bendrovėms, kurios prisideda prie dujotiekio užbaigimo”, – sakė A. Blinken.

A. Blinken šiuo metu dalyvauja NATO šalių užsienio reikalų ministrų susitikime. Tai yra pirmasis jo oficialus vizitas į Europą po to, kai jis pradėjo eiti valstybės sekretoriaus pareigas.

Diplomatas dalyvaus dvišaliame susitikime su H. Maas, taip pat su kitų šalių atstovais, Washingtonui siekiant atkurti ryšius, kurie pablogėjo vadovaujant Donald Trump.

Praeitą savaitę A. Blinken pareikalavo, kad „bet kuris subjektas”, dalyvaujantis „Nord Stream 2” tiesimo projekte, turėtų nedelsiant iš jo pasitraukti.

„Nord Stream 2” diplomatas pavadino „Rusijos geopolitiniu projektu, kuriuo siekiama suskaldyti Europą ir susilpninti Europos energetinį saugumą”.

JAV valstybės sekretorius pradėjo savo pirmąjį oficialų vizitą Briuselyje, per kurį mėgins atgaivinti paaštrėjusius ryšius su NATO sąjungininkais ir Europos Sąjunga.

„Esu tikras, kad turėsiu galimybę pakartoti tai. Taip pat – Jungtinių Valstijų įstatymai mus įpareigoja įvesti sankcijas bendrovėms, kurios prisideda prie dujotiekio užbaigimo”, – sakė A. Blinken.

Vokietija susiduria su spaudimu iš Washingtono ir kai kurių Europos šalių stabdyti „Nord Stream 2” projektą, tačiau kol kas atsisako tai daryti.

D. Trump kurs savo socialinį tinklą

Washingtonas (ELTA) – Iš „Twitter” platformos išguitas buvęs JAV prezidentas Donald Trump, anot jo patikėtinio Jason Miller, planuoja savo socialinį tinklą. Į socialinę žiniasklaidą buvęs prezidentas tikisi grįžti „galbūt po 2–3 mėnesių”, sakė J. Miller.

„Ši nauja platforma bus didelė”, – aiškino J. Miller. Esą spėjama, kad D. Trump naujajame jo kanale vėl seks dešimtys milijonų žmonių.

Detalių J. Miller neatkleidė. Tačiau sakė, kad D. Trump savo namuose Floridoje su įvairiomis komandomis intensyviai tarėsi dėl savo planų.

D. Trump „Twitter” sekė daugiau kaip 88 mln. žmonių. Įmonė sausį paskelbė, kad dėl „rizikos, kad bus toliau kurstomas smurtas”, uždarė D. Trump paskyrą.

J. Miller sako, kad eksprezidentas D. Trump greitai turės savo socialinį tinklą. „Politico” nuotr.

Neigia informaciją apie darbą paliekančius pareigūnus

Minskas (BNS) – Baltarusijos vidaus reikalų ministerija paneigė informaciją, kad nuo pernai rugpjūčio daugiau kaip tūkstantis vidaus reikalų institucijų pareigūnų pasiprašė atleisti iš darbo.

„Tūkstančiai milicininkų, kurie neva pasiprašė atleisti iš darbo vidaus reikalų organuose, ir informacija, kuri buvo taip platinama internete – tai absoliuti melagiena. Žinoma, ji neatitinka tikrovės”, – sakė ministerijos atstovė spaudai Volha Čemadanova.

Anot jos, pernai iš vidaus reikalų organų buvo atleista daugiau kaip 400 darbuotojų mažiau nei ankstesniais metais.

Informacija, kad per prezidento rinkimus pernai rugpjūtį ir vėlesniais mėnesiais iš vidaus reikalų institucijų pasitraukė daugiau kaip tūkstantis darbuotojų, paskelbė baltarusių opozicija.

Baltarusijoje nuo rugpjūčio vyksta beprecedenčiai protestai dėl prezidento rinkimų, kurių laimėtoju buvo paskelbtas Aliaksandras Lukašenka, vadovaujantis šaliai nuo 1994 metų. Opozicija ir Vakarų demokratijos tuos rinkimus laiko suklastotais.

Daugelis opozicijos lyderių buvo areštuoti, kiti buvo priversti palikti šalį. Protestuotojai reikalauja A. Lukašenkos atsistatydinimo, politinių kalinių paleidimo ir naujų rinkimų. Baltarusijos saugumo pajėgos brutaliai malšino protesto akcijas, todėl demonstracijų formatas pasikeitė – jos persikėlė į kiemus ir vyksta skirtinguose Minsko rajonuose.

Žmogaus teisių gynėjų duomenimis, nuo demonstracijų pradžios buvo su laikyta daugiau nei 30 tūkst. žmonių, dar tūkstančiai buvo sumušti.

Kinijos ir Rusijos diplomatijos vadovai vienijasi prieš JAV ir ES

Kinijos ir Rusijos užsienio reikalų ministrai per kovo 23 dieną surengtą susitikimą demonstravo vienybę, Vakarams kritikuoju jį valstybes dėl žmogaus teisių padėties.

Wang Yi ir Sergejus Lavrovas atmetė užsienio kritiką dėl jų autoritarinių politinių sistemų ir pareiškė prisidedantys prie pastangų spręsti įvairias pasaulines problemas – nuo klimato kaitos iki koronaviruso pandemijos.

Per ankstesnį susitikimą Wang Yi ir S. Lavrovas apkaltino JAV kišimusi į kitų šalių reikalus ir paragino Washingtoną sugrįžti prie susitarimo dėl Irano branduolinės programos. Naujojo JAV prezidento administracija tokią perspektyvą vertina atsargiai. Tiek Rusija, tiek Kinija palaiko glaudžius ryšius su Teheranu.

Abu pareigūnai kritikavo ES ir JAV koordinuotai paskelbtas sankcijas kinų valdininkams dėl žmogaus teisių pažeidimų Kinijos vakariniame Sindziango regione.

Padėtis negerėja

Kinija teigia, kad uigūrai ir kitų musulmonų mažumų nariai Sindziange savanoriškai dalyvauja profesinio mokymo kursuose, turinčiuose atgrasyti nuo radikalizacijos, ir atmeta kaltinimus, kad per 1 mln. žmonių yra kalinami perauklėjimo stovyklose, kur esą verčiami atsisakyti savo kultūros ir prisiekti ištikimybę valdančiajai Komunistų partijai bei jos lyderiui Xi Jinpingui.

Žiniasklaidos leidiniai, užsienio vyriausybės ir aktyvistų organizacijos teigia, kad tokiose įstaigose toliau pažeidinėjamos žmogaus teisės, pavyzdžiui, praktikuojamas priverstinis darbas ir gimstamumo kontrolė.

Pekinas nedelsdamas sureagavo į ES žingsnį, paskelbęs atsakomąsias sankcijas dešimčiai asmenų iš Europos šalių ir keturioms institucijoms, kurios, Kinijos teigimu, pakenkė jos interesams ir „piktybiškai skleidė melą bei dezinformaciją”. Šiems asmenims uždrausta lankytis žemyninėje Kinijoje, Honkonge ir Makao, taip pat palaikyti finansinius ryšius su kinų institucijomis.

Kinijos Liaudies Respublika paskelbė sankcijas dešimčiai europiečių. Į juodąjį sąrašą įtraukti keli europarlamentarai, Belgijos, Olandijos parlamentų nariai, mokslininkai. Jiems uždrausta atvykti į Kiniją.

Kinijos užsienio reikalų ministerija į sąrašą įtraukė Seimo narę Dovilę Šakalienę ir tris Lietuvos diplomatus.

Sankcijos ir lietuviams

Užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis pranešė, kad be D. Šakalienės į juodąjį Kinijos valdžios sąrašą pateko ir Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje dirbanti Aušra Semaškienė.

„Kadangi sankcijos yra įvestos ir sutuoktiniams, Lietuvos piliečių, pakliuvusių į sankcijas, iš tikrųjų yra daugiau. Turime keturis žmones iš viso, iš jų trys – Lietuvos diplomatai”, – teigė ministras.

D. Šakalienės ir A. Semaškienės sutuoktiniai dirba diplomatinėje tarnyboje.

„Užsienio reikalų ministerija nedelsdama kviesis Kinijos ambasadorių išreikšti protestą dėl tokio veiksmo. Išrinkti Lietuvos pareigūnai, Lietuvos valstybei dirbantys diplomatai neturėtų būti įtraukiami į sankcijas, priešingai negu žmonės, įrodymais prisidedantys prie priverstinio darbo Kinijoje”, – teigė G. Landsbergis.

Kinija ir Rusija Šaltojo karo laikais varžėsi dėl lyderystės komunistiniame pasaulyje, bet pastaraisiais metais užmezgė tvirtus santykius, paremtus priešiniamsi JAV vadovaujama liberaliajai tvarkai, taip pat bendradarbiavimu karinėje, technologijų ir prekybos gamtos išteklių srityse.

Vakarų valstybės jau daugelį metų taiko Rusijai sankcijas dėl Krymo aneksijos, paramos separatistams Vakarų Ukrainoje ir susidorojimo su Kremliaus kritikais.

Kinijai paskelbtos ES sankcijos taikomos pagal naują sistemą, panašią į vadinamąjį Magnitskio įstatymą – JAV eksprezidento Barack Obama laikų teisės aktą, leidžiantį Washingtonui įtraukti į juodąjį sąrašą žmogaus teisių pažeidimais įtariamus asmenis. Tokiems pažeidėjams išaldomas turtas ir draudžiama įvažiuoti į Jungtines Valstijas.

Pekinas ir Washingtonas praėjusią savaitę surengė audringas derybas Havajuose, o JAV ir Rusijos santykiams buvo suduotas stiprus smūgis, V. Putiną pašiepęs „žudiku” jį pavadinusį J. Biden.

Rusijos užsienio reikalų ministras S. Lavrovas „unikalia” veido kauke išreikšė požiūrį į karantiną. Kinijoje viešintis Rusijos diplomatijos vadovas užsidėjo kaukę su anglišku užrašu „FCKNG QRNTN” (liet. Su*iktas karantinas”).

Šią kaukę rusų žurnalistai S. Lavrovui įteikė jo 71-ojo gimtadienio proga. Politikos apžvalgininkų tikinimu tokia kaukė puikiai atspindi Rusijos valdžios požiūrį į pasaulinę pandemiją ir taikomas saugumo priemones.

S. Lavrovas užsidėjo keiksmažodžiais aprašintą kaukę. LRT.lt nuotr.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Kova dėl Lietuvos pilietybės: I. Brazdeikiui liko vienas žingsnis

Atkelta iš 2 psl.

Jeigu I. Brazdeikio dvigubos pilietybės klausimas bus išspręstas greičiau nei įprastai, vasarą įrodęs savo vertę nacionalinės komandos stovykloje, „Knicks“ žaidėjas turės galimybę prisidėti prie Lietuvos rinktinės olimpinės misijos. I. Brazdeikis Dariaus Maskoliūno rikiuotėje galėtų tapti geriausiu perimetro žaidėju po Mariaus Grigonio.

I. Brazdeikis šį sezoną NBA pirmenybėse ant parketo pasirodė ketvėriose rungtynėse ir per 7 minutes pelnė 2 taškus. Pastarąjį mėnesį puolėjas dalyvavo G lygos burbulė Floridoje. Antrinėje NBA lygoje per 34 minutes jis rinko vidutiniškai 20,8 taško (46,8 proc. met.), 9,8 atkovoto kamuolio ir 3,6 rezultatyvaus perdavimo. Labiausiai du prieš du žaidimo sugebėjimais išsiskiriantis I. Brazdeikis buvo šeštas pagal rezultatyvumą visame turnyre.

Olimpinis atrankos turnyras Kaurne šiemet vyks birželio 29–liepos 4 d. Jame Lietuvos nacionalinė komanda

kovos dėl vienintelio kelialapio į Tokiją su Slovėnijos, Lenkijos, Pietų Korėjos, Angolos ir Venesuelos komandomis. Olimpinės žaidynės šiemet organizuojamos liepos 23–rugpjūčio 8 d.

Susigrąžinęs pilietybę, I. Brazdeikis dar turės duoti priesaiką Lietuvos Respublikai. Tą jis galės padaryti ir Lietuvos konsulinėje įstaigoje Kanadoje. Oficialiai tapęs Lietuvos piliečiu, I. Brazdeikis taip pat dar turės išsispresiti savo statusą FIBA sistemoje. Kadangi jis jau yra atstovavęs Kanados rinktinėi 2015-ųjų Amerikos šešiolikmečių čempionate ir 2016-ųjų pasaulio septyniolikmečių pirmenybėse, LKF dar turės gauti Kanados krepšinio federacijos sutikimą ir FIBA generalinio sekretoriaus Andreas Zagklis leidimą perrašyti jį į Lietuvos stovyklą.

„Aišku, mano tikslas dabar įsitvirtinti NBA, – dar 2019-ųjų NBA vasaros lygoje sakė I. Brazdeikis. – Tačiau aš visada norėjau žaisti už Lietuvą. Ir visa šeima didžiutuosi, jeigu atstovaučiau Lietuvai.“

Julia prieš Julia: kova UFC atšaukta

27 metų Lietuvos kovotoja Julia Stoliarenko kovo 20 d. turėjo susikauti su 32 metų amerikiete Julia Avila, tačiau kovos išvakarėse įvykęs incidentas nubraukė visus planus.

J. Stoliarenko užlipo ant svarstyklių, tačiau netrukus susvyravo ir žengdama atgal nukrito ant žemės. Ji buvo pasodinta ant kėdės, atsigavusi vėl lipo ant svarstyklių, tačiau ir vėl neišsilaukė ant kojų. Kovotoja iš patalpos buvo išgabenta neštuvais.

UFC organizacija po šio incidento paskelbė, kad J. Stoliarenko ir J. Avila dvikova atšaukiama. Lietuvos kovotoja vėliau išplatino vaizdo įrašą ir pa-

komentavo situaciją bei atsiprašė varžovės dėl neįvyksiančios kovos.

Daugelis kovotojų per trumpą laikotarpį privalo „numesti“ svorį, kad „tilptų“ į nustatytą svorio kategoriją ir dažnai dehidratuoja.

UFC J. Stoliarenko kovojo kartą, o J. Avila – triskart. Lietuvos kovotoja 2018 m. varžėsi UFC organizuotame realybės šou „The Ultimate Fighter“, o 2020 m. rugpjūtį oficialiai debiutavo UFC. Las Vegas vykusiame turnyre ji nusileido rusei Janai Kunickajai.

MMA kovose J. Stoliarenko yra iškovojo 9 pergalės ir patyrusi 4 pralaimėjimus. Dar 2 kovas ji baigė lygiosiomis. J. Avila sąskaitoje – 8 pergalės ir 2 nesėkmės.

Svėrimo metu nualpusi Lietuvos kovotoja J. Stoliarenko salę paliko ant neštuvų, o numatyta kova – atšaukta.

Istorinis lietuvių pasiekimas NCAA

Tai buvo kankinanti, bet daug džiaugsmingų emocijų vėliau suteikusi akimirka. Lietuvė trenerė Radvilė Autukaitė pirmą kartą per 15 metų su Virginia Tech komanda įžengė į NCAA „Kovo beprotybę“.

29-erių lietuvių nervingai pritūpusi Virginia Tech universiteto peržiūrų salės gale iškėlė telefoną su įjungta kamera ir laukė to istorinio momento. Netrukus saugiu atstumu išsiskirsčiusios „Hokies“ merginos pašoko ant kojų.

Virginia Tech komandos likimas sprendėsi ESPN transliacijoje: „Hokies“ buvo įtraukta tarp 64 „Kovo beprotybės“ komandų. Ir to buvo negana. Jau pirmose „Kovo beprotybės“ varžybose, vykusiame kovo 21 d., R. Autukaitės komanda 70:63 įveikė Marquette universiteto merginas!

Pastarąjį kartą Virginia Tech universiteto merginos „Kovo beprotybėje“ rungtyniavo 2006 m., o šiemet dalyvavimas lemiamose NCAA kovose yra jubiliejinis – 10-asis. Didžiausias „Hokies“ pasiekimas NCAA „Kovo beprotybės“ istorijoje – du įveikti varžovai ir stipriausiųjų šešioliktukas.

Mažai kas tikėjo, kad Virginia Tech šiemet iš viso bus tarp NCAA geriausiųjų. Reguliariojo sezono pabaigoje „Hokies“ šventė šešias pergalės paėiliui, vidutiniškai 11,5 taško skirtumu, ir šioje serijoje pirmą kartą istorijoje

nugalėjo stipriausiųjų penkete įvertintą NCAA moterų komandą. Su 14 pergalių ir 9 pralaimėjimais „Virginia Tech“ merginos šio sezono NCAA reitinge buvo vertinamos 28 vietoje.

Įveikusios pirmąjį „Kovo beprotybės“ barjerą, kitame etape „Hokies“ turėjo sukurti sensaciją, nes jų varžovėmis tapo Baylor universiteto merginos, NCAA reitinge užimančios trečią vietą. Favoritės pateisino savo vardą – kovo 23 d. vykusiame „Sweet Sixteen“ rungtynėse Virginia Tech komanda 48:90 turėjo pripažinti varžovių pra-

Prie Virginia Tech komandos sėkmės ženkliai prisideda ir lietuvi R. Autukaitė.

našumą ir baigė šį sezoną.

R. Autukaitė oficialiai įvardijama kaip Virginia Tech žaidėjų personalo specialistė. Tačiau jos darbas įtraukia individualias treniruotes, taktinės analizės paruošimą vyr. treneriui ir žaidėjams, talenčių stebėjimą ir pritraukimą į Virginia Tech universitetą. Tokiame aukštame lygyje moterų NCAA nedirba ir nežaidžia jokia kita lietuvi.

J. Valančiūnas taikosi į rekordą

Jonas Valančiūnas nebuvo rezultatyviausias Memphis „Grizzlies“ žaidėjas pergalingose rungtynėse prieš Bostono „Celtics“. Nepateko jis ir į pirmas JAV žiniasklaidos antraščių eilutes. Bet „Grizzlies“ varžovų strategas Brad Stevens ir Bostono žiniasklaida po rungtynių dėl savo komandos pralaimėjimo kaltino būtent jį.

J. Valančiūnas rinko vieną atkovotą kamuolį po kito, kol iš viso jų sugriebė net 19. Prie šio rodiklio jis dar pridėjo ir 16 taškų. Septynis kamuolius aukštaūgis „nuėmė“ po varžovų krepšiu, keturiais tokiais atvejais dar ir pelnydamas taškus. Šįkart šiuo žaidimo aspektu lietuvis ypač baudė „Celtics“, pralaimėjusią „Grizzlies“ po pratęsimo 126:132.

„Valančiūnas mus tiesiog naikino. Nors jis užbaigė rungtynes tik su 16 taškų, atrodo, kad jis aikštėje padarė gerokai daugiau. Toks jausmas, kad po lentą jis susirinko viską, ką tik norėjo“, – po nesėkmės kalbėjo „Celtics“ vairininkas B. Stevens.

Bostono komanda nebuvo pirmoji, šitaip kentėjusi nuo 28-erių lietuvių jėgos. Kovo mėnesį J. Valančiūnas aikštės nepalieka be dviženkliai atkovotų kamuolių skaičiaus – per visas 10 sužaistų rungtynių jis sugriebė bent po 11 kamuolių, o jo vidurkis šį mėnesį siekia įspūdingus 15,2 kamuolio per

rungtynes. Pagal atkovotus kamuolius kovą J. Valančiūnui neprilygsta nė vienas lygos krepšininkas.

„Valančiūnas dominavo prieš ‘Celtics’ aukštaūgius ir dalyvavo kerti niuose epizoduose pratęsimo metu. Jis nėra modernus aukštaūgis, galintis išplėsti aikštę, tačiau ‘Celtics’ jį stabdyti buvo labai sunku“, – po rungtynių lietuvių faktorių pergalyje prieš Bostono klubą išskyrė tinklalapio *boston.com* žurnalistai. Kitas žiniasklaidos kanalas *celticsblog.com* J. Valančiūną įvardijo kaip vieną labiausiai neįvertintų NBA žaidėjų.

Įdomu tai, kad viso sezono metu J. Valančiūnas sugriebia po 12,3 kamuolio per rungtynes ir tarp visų NBA žaidėjų nusileidžia tik Clint Capela (14,2) ir Rudy Gobert (13,4). Jei išlaikytų tokį vidurkį iki sezono pabaigos, lietuvis pagerintų ne tik savo, bet ir „Grizzlies“ rekordą – iki šiol didžiausią atkovotų kamuolių vidurkį Memphis klube turėjo Zach Randolph, 2010–2011 m. sezone sugriebdavęs po 12,2 kamuolio per susitikimą.

Toks lietuvių žaidimas padeda „Grizzlies“ laikytis kovoje dėl atkrintamųjų varžybų – su 20 pergalių ir 20 pralaimėjimų Memphis komanda Vakarų konferencijoje yra 10-a ir tik dviem pergalėmis nusileidžia San Antonio „Spurs“ (22–18), Dallas „Mavericks“ (22–19) ir „Golden State Warriors“ (22–21) klubams.

„GABALĖLIAI LIETUVOS“ BRAZILIJOJE 1

Brazilijoje San Paule – A. Žemaitis prie dar vieno iš šiame mieste esančių lietuviškų užrašų...

Prie kolegijos pastato kairėje pusėje iš tolo matyti lietuviškas kryžius, išlikęs ir gerbiamas iki šol.

Kaip JAV lietuviai Brazilijai padovanojo vienuolių ordiną

AUGUSTINAS ŽEMAITIS

Kaip jau buvo „Drauge“ rašyta, dėl COVID-19 pandemijos mums jau pažįstamų keliautojų Augustino ir Aistės Žemaičių planuota ekspedicija „Tikslas – Amerika 2020“ neįvyko ir ją teko pakeisti ekspedicija į Braziliją, kur taip pat nemažai JAV lietuvių istorijos ir paveldo. A. Žemaitis tęsia praėjusių, 2020 metų gruodžio mėnesį pradėtą pasakojimų ciklą apie lietuvių paieškas Brazilijoje.

Lotynų Amerikoje lietuvių ir lietuviško paveldo būtų daug mažiau, jei ne JAV lietuviai. Kad ir toks pavyzdys: didžioji dalis tautiškausiai nusiteikusių, lietuviškai puikiai kalbančių jaunesniųjų Lotynų Amerikos lietuvių yra baigę Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje. Jie dabar yra lietuvių klubų ir kitų organizacijų sielos, širdys ir rankos, perėmę tas vėliavas iš pasenusių tėvų ar senelių. Kaip viskas atrodytų, jei ne JAV lietuviai, rėmę jų „panardinimą į lietuviybę“ Vasario 16-osios gimnazijoje? Kitaip: ne vienas pasakoja tik toje gimnazijoje išmokę lietuvių kalbos ir susipažinęs su Lietuvos kultūra.

Bet labiausiai JAV lietuviai prisidėjo prie religinės paskirties pastatų statybos. Daugelis Pietų Amerikos lietuvių bažnyčių pastatytos didele dalimi JAV lietuvių lėšomis – apie tai iki šiol pasakoja atminimo lentos ir vitražai.

O Brazilijai JAV lietuviai padovanojo... visą vienuolių ordiną – vienuoles prancišketes! Ordinas įkurtas 1922 m. Pittsburghe. Jo narės rūpinosi JAV lietuvių švietimu, slauga. Tuo metu JAV nebuvo valstybinio mokslo, taigi, lietuviukus mokslindavo papratinės mokyklos ir jų savanorės vienuolės. Tarpukariu, kai lietuvių emigracijos keliai pasuko į skurdžią Braziliją, prancišketės tuoj įkūrė ten savo misiją, kurios širdimi tapo jų įsteigta Šv. Mykolo Arkangelo mokykla San Paulo lietuvių rajone Vila Zelinoje.

Liko viena lietuvaite vienuolė

Praėjo beveik 100 metų. JAV viskas pasikeitė iš esmės: atsiradęs valstybinis mokslas ilgainiui sugniuždė parapines mokyklas, nutrūko anksčiau įprastas vienuolynų „pasipildymo“ kelias, kai į vienuolynus stovavo savo vienuoles mokytojas stebėdavusios ir idealizuodavusios moksleivės. Ilgainiui seno bei nyko ir visos JAV lietuvių moterų vienuolijos. Kai „Tikslas – Amerika 2017“ ekspedicijos metu lankiau Pittsburghe, Providence Hill, vietoje ten buvusio lietuvių pranciškiečių „Motherhouse“ radau tik plyną lauką. Vienuolynas buvo ką tik nugriautas, kartu su kopyčiais ir kitais priklausanciais pastatais. Kertinis vienuolyno akmuo buvo simboliškai numestas Pittsburgo lietuvių kapinėse ant bendro vienuolių kapo. Dar likusios gyvos senyvos seselės iškeldintos. Kaip mums pasakojo Brazilijoje, tai jas sugniuždė: netekusios vienuolyno, jos pradėjo masiškai mirti – „Dvi net mirė tą pačią dieną“...

Pokalbis su paskutine lietuvaite vienuole pranciškiete Rūta vienuolyne esančiame „lietuviškame kambaryje“.

Šv. Arkangelo Mykolo mokykloje A. Žemaitį sutikę pedagogai paprašė papasakoti apie ekspediciją „Gabalėliai Lietuvos“ Brazilijoje.

Bet Pranciškėčių ordinas išliko! Jo pasaulinė būstinė šiandien – San Paulė. Trumpa internetinė paieška nuveda į daugybę skirtingų jo pastatų, misijų. Bet viskas vien portugališkai. Atrodo, kažkuriuo metu į pranciškėties ėmė stoti brazilės ir nustelbė lietuves: kažin, ar pavyks pasikalbėti su vienuolėmis? O būtų įdomu pamatyti, ar kas lietuviško išliko pastatuose, ypač Šv. Arkangelo Mykolo mokykloje, kuri išaugino ne vieną Vila Zeliną lietuvių kartą...

Bet jau po kelių mėnesių gaunu džiuginantį laišką: dar yra viena lie-

prie kompiuterio. Mokykla nustebina ir modernumu: atskiros chemijos, biologijos laboratorijos. Kaip sakė mus lydėjusi buvusi moksleivė Janete Zizas, daugelis šių naujovių buvo jau „jos laikais“. Šią mokyklą lankė ji, visi jos keturi vaikai, o dabar jau lanko anūikai. „Vila Zelina kaip kaimas – visi vieni kitus pažįsta“ – sako mūsų globėja, sveikindamasi su mokytojais.

Pranciškėčių veikla – visoje Brazilijoje

Šalia mokyklos stūkso vienuoly-

Svečių iš Lietuvos palydos į naktinę Vila Zelina.

tuvė vienuolė, vardu Rūta. Sutariame susitikti mokykloje.

Mokyklos dienynuose – ir lietuviškos pavardės

O mokykloje laukia tikra staigmena! Mus pasitinka gal 30 mokytojų ir paprašo papasakoti, ką veikiame Brazilijoje, pasidalinti mūsų sukauptomis žiniomis apie lietuvišką paveldą šioje šalyje. Surengiu pirmą „gyvą“ paskaitą nuo pat COVID-19 pandemijos pradžios: kalbu lietuviškai, bet mane verčia Vila Zeliną lietuvi Janete Zizas. Nors beveik visi mokytojai ne lietuviai – ryšys tarp mokyklos (bei vienuolių) ir Lietuvos likęs tamprus. Apie jį liudija ne tik mokyklos koridoriuose kabančios istorinės nuotraukos ar lietuviškas užrašas, linkintis pasauliui taikos. Kiekvienos klasės sąrašas dar rasi po vieną ar kelias lietuviškas pavardes. Mums parodė Vila Zeliną Vasario 16-osios švenčių nuotraukas – ši data minima Šv. Mykolo Arkangelo mokykloje.

Atsidariusi po pandemijos, mokykla dirbo nauja tvarka: klasės padalintos pusiau ir mokiniai lanko mokyklą tik nurodytomis savaitės dienomis, o likusias dienas dalyvauja pamokose virtualiai, būdami namuose

nas ir būtent jo „lietuviškame kambaryje“ įrašėme interviu su Rūta. Išgirdome, kad pranciškėčių seserų Brazilijoje yra beveik 50, tarp jų – 2 naujokės. Rūta – paskutinė lietuvė. Tiesa, ne JAV, bet Brazilijoje gimusi lietuvė, kurią kadaise vienuolišku gyvenimu sudomino mokyklą įkūrusios JAV lietuvių seselės. Net sunku patikėti, kiek pranciškėties turi veiklą – pasiskirsčiusios po visą Braziliją (ir ne tik) po dvi, po tris, jos valdo misijas, mokyklas, slaugo ligonius. „Sunkiausia dabar seseriai Amazonijoje, nes ten tiek daug žmonių miršta nuo COVID-19“, – sakė pašnekovė. Kaip tik neseniai dėl prastos infrastruktūros buvo nepavykę laiku pristatyti į tą valstiją deguonies balionų: negrįstuose keliuose sunkvežimiai įklimpo...

Vienuolės išlydi mus į naktinę Vila Zelina. Jos papasakojo, kad viena, dabar jau mirusi, lietuvė vienuolė įkalbėjo kitas prisizadėti, jog net ir tuomet, kai neliks lietuvių, lietuviška vienuolyno prigimtis, ryšiai su Vila Zeliną lietuvių rajono bendruomene nebus pamiršti. Ir jos pažadą tesi.

Visa informacija apie Brazilijos lietuvišką paveldą – ir lietuvišką paveldą dar 34 šalyse – tinklalapyje „Gabalėliai Lietuvos“, <http://www.gabalėliai.lt>.

Kukli ir moderni kopyltėlė lietuvišką dvasią išlaikiusioje Brazilijos salelėje VilaZelinoje.

Dainuota Lietuvai iš tolo

Atkelta iš 9 psl.

Po trumpos įžangos, ekrane plevenant Lietuvos valstybės vėliavai, dalyviai jungėsi į bendrą Tautišką giesmę – Lietuvos himną. O paskui Valstybės atkūrimo dienos proga sveikino Dovydas Špokauskas, LR ambasados Washingtono laikinasis reikalų patikėtinis, tęsėsi kiti susitikimai virtualioje erdvėje.

Šventėje dalyvavo nemažai garbingų svečių: Vaclovas Šalkauskas, LR generalinis konsulas New Yorke, Jurgita Siugzdiniene, LR švietimo, mokslo ir sporto ministrė. Nuoširdžius žodžius Amerikoje gyvenančių lietuvių vardu tarė Aukse Motto. Linkėjimus išsakė Asta Kulikauskaitė, Belgijos lietuvių bendruomenės narė, Briuselio 2-osios Europos mokyklos mokytoja, ir Elena Valiulienė, Oslo lietuvių bendruomenės folkloro ansamblio „Gabija“ bei Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras“ vaikų folklorinio ansamblio „Gintarėliai“ vadovė, Oslo lituanistinės mokyklos „Gintaras“ mokytoja, Vidas Kavaliauskas, Sakartvelo Lietuvių kalbos ir kultūros centro vadovas.

Skambėjo dainos, sukosi šokėjai

Elona Bagdanavičienė, padėkojusi svečiams ir supažindinusi su dalyviais, pasidžiaugė: „Puiku, kad esame kartu, kad kartu galime dainuoti gražiausias dainas. O tų dainų – devynios galybės“. Šioje šventėje jų sudainuota nedidelė dalis – devyniolika. Visos sudėtos į specialiai šiai šventei sukurtą dainynėlį, tad dainuoti ar bent pritarioti patogų visiems.

O koncerte dalyviai keitė vieni kitus: dainavo solistai, duetai, trio, ansambliai; pasirodė ir gana skaitlingų chorų, etnografinių grupių. Dainininkams muzikos instrumentais pritarė mokytojai ir tėvai. Sukosi rateliai, juose šoko skirtingo amžiaus ir patirties šokėjai: dar maži ikimokyklinukai, skirtingų klasių mokiniai, jaunuoliai, mokytojai, tėvai, seneliai, – visi tilpo tame būryje. O kaip visi pasipuošę buvo! Ir tautiniais kostiumais – tradiciniais ar kiek stilizuotais, ir mūsų vėliavos spalvų drabuželiais ar bent trispalvę primenančiomis detalėmis, subtiliais aksesuarais – šalikėliais, kaspinėliais, apykaklaitėmis, juostelėmis, „varlytėmis“. Kai kurie dėvėjo ne paprastas, o brangiausių spalvų (kaip dainoje dainuojama) kaukes, mojavę tokiomis pat vėliavėlėmis ar vėduoklėlėmis. Scenografija irgi apgalvota, primenanti tai, kas svarbu, ko negalima užmiršti: pasirodymų fone matėsi tai Lietuvos himno žodžiai, tai audinių, tautinių juostų raštai, suvenyrai, ant staltiese užtiesto stalo duonos kepalėlis, lie-

tuviška knyga, dobilų puokštė moliename ašotyje... Džiugino, kėlė jaudulį nuoširdūs, nesužadinti jaunųjų tautiečių pasirodymai, sveikinimų ir linkėjimų žodžiai – vienus išstarti gražiai, raiškiai, taisyklingai, kitų kiek nerūšiai, stengiantis kuo tiksliau prisiminti, nesupainioti, dar kitų – mūsų kalbai jau kiek nebūdingomis gaidelėmis... Viskas atrodė tikra ir jautru.

Lietuviška daina – ir iš Tbilisio

Ypatingos dovanos į šventę atskriejo iš Sakartvelo. Prof. Vidas Kavaliauskas, Lietuvių kalbos ir kultūros centro Tbilisuje įkūrėjas, papasakojo apie veiklą, o jo studentai lietuviškai kalbėjo, sukosi ratelyje, dainavo. Įspūdingai ir jaudinančiai Kaukazo kalnų fone skambėjo lietuviams brangi daina – Juozo Naujalio Maironio žodžiais sukurta „Oi neverk, motušė!“.

Elena Bagdanavičienė.

Renginio transliacija vyko iš Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos. Su jos istorija ir dabartimi supažindino gimnazijos direktorius Rytis Komičius. Trumpoje ekskursijoje atkreiptas dėmesys į detales, saugančias gimnaziją kūrusių ir garsinusių asmenybių atminimą, liudijančias apie puoselėjamas vertybes. Gimnazija, be kitų pasiekimų, didžiuojasi chorinio dainavimo tradicijomis, tad mokyklos alumnų choras „Post scriptum“ (vadovė – Stasė Skurulskienė, muzikos mokytoja ekspertė) įsijungė ir į šį projektą. Choro dainininkai kartu su kitais dalyviais atliko populiarią dainą „Mūsų dienos kaip šventė“. Kartu tai buvo tarsi visų dalyvių linkėjimai sau ir kitiems – džiaugtis savo gyvenimo dienomis, puoselėti bendrystės jausmus, nepamiršti Tėvynės Lietuvos, jos kalbos ir dainų.

Zoom platformoje šventinė programa „Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias...“ baigėsi, bet jos dainos, žodžiai, vaizdai ir vardai lieka neapbrėpiamoje virtualioje erdvėje. Tad galima sakyti, kad ši šventė tęsiasi.

Projektą finansavo JAV Lietuvių Fondas. Širdingai dėkojame. Jei negalėjote dalyvauti šventėje – nenusiminkite, jos įrašą galite rasti Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=WUiv6wOEW30>

Sakartvelo Lietuvių kalbos ir kultūros centro studentai.

Laiko persukimas.

Kaip tai įtakoja mūsų sveikatą?

Atkelta iš 2 psl.

Organizmo reakcija į laiko pakeitimus

Šiuo metu mes pradėjome gyventi vasaros laiku, kai laikrodžio rodyklės buvo pasuktos viena valanda į priekį. Nors šio laiko įvedimo metu vakare mums prisideda 1 val. šviesaus periodo, tačiau pastebima, kad laiko pokyčiai sutrikdo biologinį laikrodį ir tuo pačiu cirkadinį ritmą, o kartu su juo sutrinka žmogaus hormonų veikla ir visa endokrininė sistema, reguliuojanti organizmo veiklą – psichiką, emocijas, nuotaiką, energiją. Nuo hormonų veiklos daug priklauso žmogaus darbingumas, gera savijauta. Dauguma žmonių gana greitai prisitaiko prie laiko pakeitimo, bet kai kurie jautresni, ypač moterys, vaikai, o taip pat vyresnio amžiaus žmonės sunkiau prisitaiko, jiems prireikia daugiau laiko, kol organizmas pripranta prie naujo režimo. Keletą dienų jie skundžiasi nuovargiu, bloga nuotaika, apetito bei miego sutrikimais. Laiko persukimo įtaka gali pasireikšti ne tik akivaizdžia nemiga ar įtampa, bet ir kitais požymiais, pavyzdžiui, pirmadienį, po laiko persukimo, darbe gali būti sunkiau susikaupti. Yra atlikti tyrimai, kaip laiko kaitaliojimas veikia širdies ligomis sergančius žmones. Pastebėta, kad pirmą savaitę po laiko pakeitimo miokardo infarktų skaičius padidėja net 5 proc. (tai dažniau pasitaiko pereinant į vasaros laiką). Žinoma, kad daugumą žmonių miokardo infarktas ištinka rytais, kadangi nakties metu kraujo spaudimas ryškiai sumažėja ir staiga pakyla prieš rytą. Tuo pačiu metu (dažniausiai dvi dienas) stebimas net 8 proc. insultų padidėjimas.

Kaip lengviau prisitaikyti prie laiko pakeitimo?

Prisitaikant prie naujo laiko svarbų vaidmenį turi šviesa. Tik tamsoje gaminasi miego hormonas melatoninas. Todėl yra svarbu prabusti šviesoje aplinkoje, ir priešingai – naktį vengti šviesos, kad nebūtų slopinama melotonino gamyba ir neapsunkintų užmigimo. Jei prabundate naktį naudotis tualetu, nedekite šviesos. Tam naudokite specialią pritemdytą šviesą.

Kaip prisitaikyti prie naujo lko

Siūloma:

➤ Pasiruošti, ypatingai tiems, kuriuos tai stipriai vargina: tris paras prieš ir bent dvi po laiko persukimo vakarais prieš miegą išgerti melatonino preparatų.

➤ Laikytis dienos režimo: jei įprastai prabundate 8 val. r., pasikeitęs laikui stengtis išmiegoti 7–9 valandas ir prabusti tuo pačiu metu. Patariama valgyti, mankštintis, dirbti,

eiti miegoti įprastu laiku.

➤ Nepamiršti mankštos, nes jos metu organizmas išskiria hormoną serotoniną, kuris ne tik gerina nuotaiką, bet ir padeda organizmui prisitaikyti prie pasikeitusio laiko. Rytais naudinga pasivaikščioti. Vėlai vakare vengti fizinių pratimų, nes tai gali pabloginti miego kokybę.

➤ Vakaraus vengti kavos, arbatos, alkoholio. Tiksliai nėra nustatyta, koks maistas turi reikšmę cirkadiniam ritmui, bet pastebėta, kad vartojant angliavandenių turtingą maistą lengviau užmiegame. Siūloma atsigerti vaistažolių arbatos.

➤ Einant miegoti pritemdyti šviesas, išsimaudyti šiltoje vonioje, išjungti telefonus ir televizorius.

➤ Vengti dienos metu pogulio. Jei jaučiatės mieguisti, siūloma pabūti šviesoje ar pasižiūrėti į saulę, ir pajusite, kaip mieguistumas mažėja.

Prisitaikymas prie laiko pakeitimo keičiant laiko juostas

Laiko persukimas yra panašus į laiko pasikeitimą keičiant laiko juostas. Mes, lietuviai, dažnai skrendame į Lietuvą ir kiekvienas susiduriame su šia problema. Skrisdami į rytus mes prarandame laiko, ir tampa sunku vakare užmigti, o nakties metu dažnai prabudinėjame. Keičiant laiko juostas vakarų kryptimi, organizmas lengviau prisitaiko prie pailgėjusios dienos, yra lengviau užmigti, bet rytais prabundama prieš aušrą, ir tai tęsiasi tol, kol organizmas prisitaiko prie pokyčių. Dažnas klausia, kaip ilgai užtrunka prisitaikyti prie naujos laiko juostos? Vidutiniška tai trunka 1–2 dienas, bet gali tęstis ir iki savaitės (teoriškai tai užima apie vieną dieną kiekvienai pasikeitusiai valandai). Pagreitinti prisitaikymą prie naujo laiko siūloma atvykus kuo greičiau prisiderinti prie vietinio laiko – valgyti reikiama laiku, miegoti tuo pačiu laiku, kaip ir vietiniai. Patartina kuo daugiau laiko praleisti saulės šviesoje – tai pagreitins prisitaikymą. Galima vartoti levandų aliejų, kuris padeda užmigti, ramina nervų sistemą, o taip pat kelias dienas – miego hormoną melatoniną, kuris padeda sureguliuoti miego režimą.

Žmogaus organizmas sugeba prisitaikyti prie pasikeitusių aplinkybių, o taip pat prie pasikeitusio laiko. Vieni tai padaro lengviau ir greičiau, kitiems tai užima daug daugiau laiko. Šiuo metu vis daugiau girdisi diskusijų dėl laiko kaitaliojimo nutraukimo. Kol dar nėra patvirtinti nutarimai, belieka tik su tuo susitaikyti ir gyventi nustatytu laiku.

Paruošta remiantis:

www.WebMD.com, www.livescience.com,
www.wikipedia, www.Delfi.lt,
www.priekavos, www.Lrytas.lt.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MANO VIRTUVĖ

Naujos idėjos Velykoms

Kai pabunda gamta ir viskas pradeda žaliuoti ir sprogti, pasirodo pirmieji žiedai, norisi, kad ir švenčių vaišių stalas atrodytų spalvingai.

Marinuoti kiaušiniai su burokėliais

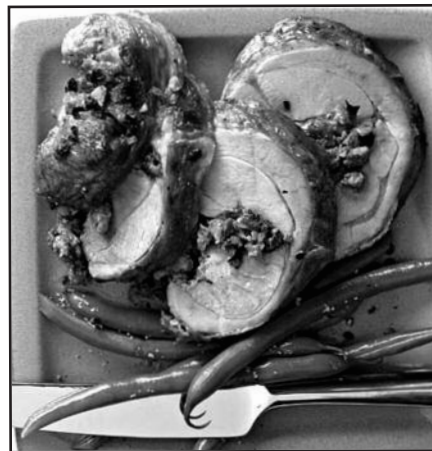
Reikės:

3 žalių burokėlių
2 puodelių verdančio vandens
1 puodelio vyno ar obuolių acto (reguluoti kiekį pagal skonį)
1/2 šaukšto cukraus
1/2 šaukštelio druskos
žiupsnelio kvapniųjų pipirų
kietai išvirtų vištų ar putpelių kiaušinių

Burokėlius nuluptyti, sutarkuoti smulkia tarka ir užpilti verdančiu vandeniu. Supilti vyno ar obuolių actą, suberti prieskonius, išmaišyti ir palikti atvėsti. Į atvėsintą marinatą sudėti nuluptus kietai virtus vištų ar putpelių kiaušinius. Skystis turi kiaušinius apsemti. Laikyti šaldytuve dvi paras.

Pastaba: kiaušiniams pagardinti tinka ne tik pipirai, bet ir kitokie prieskoniniai – kardamonų ankštys, anyžiai, garstyčių sėklos, čiobrelčių lapeliai, peletrūnas. Nereikėtų dėti tik lauro lapelių.

Kepta kalakutienos šlaunis su duonos įdaru

Reikės:

1 kalakuto šlaunies
1 svogūno, susmulkinto
50 g (1,7 oz) šoninės, supjaustytos kubeliais
1 česnako skiltelės, susmulkintos
1 kiaušinio
1 juodos ruginės duonos riekės (be plutos, supjaustytos kubeliais)
1 šaukšto tarkuoto kietojo sūrio
1 šaukštelio balzaminio acto
1 šaukšto kapotų petražolių
1 šaukšto saldžiarūgščio džemo (arba medaus)
druskos, pipirų, aliejaus

Iš mėsos išpjauti kaulą. Iš visų pusių mėsą ištrinti druska, susmulkintu česnaku, pipirais. Vidinę pusę pa-

šlakstyti balzaminio actu ir pabarstyti sūriu.

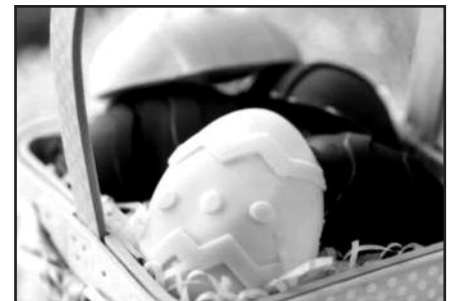
Šoninę pakepinti su smulkintais svogūnais ir duonos kubeliais. Atvėsinti, įmaišyti kiaušinių ir petražolių. Įdarą uždėti ant mėsos, susukti ir sutvirtinti kulinariniu siūlu ar smaigeliais.

Dėti į aliejumi pateptą kepimo formą. Mėsos viršų taip pat aptepti aliejumi.

Kišti į iš anksto įkaitintą iki 180 C (350 F) orkaitę ir kepti pusantros valandos. Kartas nuo karto kepsnį palaistyti susidariusiu skysčiu.

Pabaigoje kepsnį aptepti džemu arba medumi ir, padidinus temperatūrą iki 200 C (400 F), kepti dar 10 minučių – turi susidaryti graži, ruda plutelė.

Šokoladiniai kiaušiniai su sūrio įdaru

Reikės:

60 g (2,1 oz) sausainių
40 g (1,4 oz) lydyto sviesto
250 g (8,8 oz) mascarpone sūrio
1 šaukštelio vanilės ekstrakto
80 g (2,8 oz) cukraus pudros
125 g (4,4 oz) grietinėlės plakimui (35 proc. riebumo)
10 šokoladinių kiaušinių puselių (tinka tuščiaviduriai šokoladiniai velykiniai kiaušiniai)
100 g (3,5 oz) dražė „kiaušinukų“

Sumaišyti sausainių trupinius su ištirpintu sviestu ir dėti į šaldytuvą 15 minučių.

Iki vientisos masės išplakti mascarpone, vanilę ir cukraus pudrą.

Išplakti grietinėlę iki standumo ir atsargiai įmaišyti į sūrio masę.

Į kiekvieną kiaušinio puselę įspausti po 1 šaukštą sausainių trupinių. Tuomet uždėti sūrio masės ir pabarstyti sukaptais dražė arba kitais spalvotais saldainiukais. Dėti 1 val. į šaldytuvą.

Pastaba: Į varškę galima įmaišyti smulkintų cukatų ir džiovintų vaisių.

Tikimės, kad jūs išbandysite bent vieną šių receptų ir pranešite, ar patiko.

Skanaus!

Jūsų Indrė

Rinkimai į Lietuvių Fondo tarybą

Atkelta iš 6 psl.

Loreta Sadauskas

LF nare tapau 2018 metais. Esu LF Pello skirstymo komisijos Stipendijų pakomisės narė. Noriu aktyviai prisidėti prie kilnios LF veiklos, siekiant pagrindinio tikslo – lietuviybės išsaugojimo.

Tikiuosi savo profesinę patirtį ir įgytas žinias pritaikyti konkrečių LF projektų įgyvendinimui. Neabejoju, kad kartu bendradarbiaujant, stiprinant Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ryšius ir skatinant visų lietuviškų organizacijų JAV vieningą veiklą, pasieksime puikių rezultatų puoselėjant tautiškumą, tradicijas ir įtrauksime jaunimą į šią kilnią veiklą.

Labai gerai suprantu LF veiklos svarbą ir džiaugiuosi, kad mano anūkės turi galimybę lankyti lietuvišką vaikų darželį, šokti lietuviškus tautinius šokius, dalyvauti kituose renginiuose ir taip išlaikyti lietuvišką tapatybę.

Lina Žliobienė

Nuo jaunystės dienų aktyviai dalyvauju lietuviškoje veikloje ir per 30 metų esu LF narė. Su vyru Aru užauginame tris veiklias lietuvaiteles. Esu vadovavusi daugybei lietuviškų organizacijų ir giliai vertinu LF poveikį jų klestėjimui.

Man teko dirbti ir vadovauti ne vienai lietuviškai organizacijai: buvau Čikagos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininke; LF kontrolės komisijos nare, priklausiau LF valdybai; vadovavau Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ tėvų komitetui ir ėjau Šiaurės Amerikos ateitininkų valdybos sekretorės pareigas.

Šiuo metu dainuoju lietuvių meno ansamblyje „Dainava“ ir esu šios organizacijos valdybos vicepirmininkė bei lėšų telkimo direktorė. Taip pat esu „Saulutės“ organizacijos valdybos narė ir teisinė patarėja.

Tikiuosi, kad mano profesinė advokatės patirtis ir visuomeninė veikla LF ir kitose organizacijose bus naudinga LF tarybai. Pritariu LF siekiams puoselėti ir išsaugoti lietuvišką paveldą ir džiaugiuosi galimybe dirbti jo taryboje.

LF Nominacijų komisijos inf.

Metai gyvenimo su karantinu

Atkelta iš 8 psl.

„Dėl COVID-19 odontologiniai kabinetai prastose buvo du mėnesius. Atsiradus laisvo laiko ir nevykstant darbui susikaupė daug dantų plombai pagaminti naudojamos medžiagos, kurios galiojimo laikas ėjo į pabaigą“, – pasakojo vilties kupiną angeliuką išlipdžiusi ir muziejui jį perdavusi moteris.

Ekspонатų rinkimas tęsiasi

Šiuo metu muziejus turi sukaupęs per šimtą skirtingų daiktų ir gausų – daugiau nei 25 gigabaitų – virtualios medžiagos archyvą. Visus šiuos COVID-19 pandemijos liudijimus surinkti padėjo daugiau nei šimtas į muziejaus kvietimą atsiliepusių pavienių asmenų, valstybės įstaigų ir institucijų, privačių įmonių.

„Didžiausia sėkmė per šiuos metus laikome būtent visuomenės įsitrau-

kimą. Mes patys nuolatos stebime viešąją erdvę ir kreipiamės su prašymu pasidalinti tam tikra medžiaga, tačiau būtent iš pavienių žmonių asmeninės aplinkos gauta medžiaga dažnu atveju yra unikali, pasakojanti ne institucinę ar politinę, o žmonių išgyventą istoriją. Būtent tokią norėtume papasakoti ateityje. O kol kas – tęsiame iniciatyvą ir laukiame kitų galimų ekspонатų“, – sako muziejaus vadovė dr. Rūta Kačkutė.

LNM kelių šalyje surinktų COVID-19 ekspонатų nuotraukas ir aprašymus pateikė Briuselyje veikiantiems Europos istorijos namams, ėmusiems sisteminti Europos Sąjungos gyventojų liudijimus ir patirtis pandemijos laikotarpiu.

Muziejus laukia visų norinčių pasidalinti savo COVID-19 istorija arba daiktais, ateityje galbūt virsiančiais ekspонатais: <http://lnm.lt/covid19>

LNM inf.

A † A RIMVYDAS EUGENIJUS MULOKAS

Iškeliavo po sunkios ligos 2021 m. kovo 14 d.

Liūdesyje paliko: žmoną Rūtą, dukrą Undinę su vyru Karigaila Petruliu, anūkes Gabiją, Dainavą ir Breką Petrulytes; dukrą Rimą su vyru Christopher Clarke, anūkus Liuciją ir Maksimą; dukrą Aušrą su vyru Mischa Hassan, anūkus Luką, Ailą ir Kieran; brolių Dainių su šeima bei giminaičius Lietuvoje, Australijoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Rimas gimė 1942 m. sausio 28 d. Vilniuje, Jono Muloko ir Jadvygos Sakalauskaitės-Mulokienės šeimoje.

Mulokų šeima per karą pasitraukė į vakarus, trumpai gyveno Austrijoje, o nuo 1944 m. – Augsburgėje, Vokietijoje. Po karo atvykę į Ameriką apsigyveno East St. Louis, vėliau Čikagoje. Studijavo architektūrą University of Illinois, Urbana-Champaign. Studijų metu sutiko savo būsimą žmoną Rūtą Raulinaitytę, su kuria apsivedė 1964 m. Po universiteto baigimo 1966 m. Rimas dirbo architektu Čikagoje. Čia 1969 m. gimė pirma dukra Undinė. Dėl darbo persikėlė į New Jersey, o po to, 1972 m., į Kaliforniją. 1973 m. Rimas su Rūta susilaukė antros dukros Rimos, o 1979 m. – trečios dukros Aušros. 1977 m. Santa Monicoje jis su tėvu architektu Jonu Muloku sukūrė architektų bendrovę ir kartu dirbo. Po tėvo mirties Rimas toliau projektavo ir statė Los Angeles mieste ir jo apylinkėse.

Rimas labai mėgo keliauti. Jie su Rūta apkeliaavo visą pasaulį; keliavo taip pat su vaikais ir anūkais. Rimas mylėjo gyvenimą, mokėjo šypsotis, bendrauti, juoktis, švęsti, gyventi čia ir dabar. Jis nieko nepraleisdavo, visur ir visada aktyviai dalyvaudavo, ypač lietuviškoje veikloje. Jis buvo begalinio optimizmo, dosnumo ir humoro žmogus. Mylėjo savo šeimą, draugus, savo tėvynę Lietuvą ir jos krepšį.

Atsisveikinimas vyks balandžio 14 d. 9:30 val. ryto Forest Lawn, Glendale CA. Vietoje gėlių Rimo Muloko atminimui prašome aukoti anūkų mėgstamiausioms stovykloms:

Rambyno stovyklai (Lithuanian Scouts Association) – 2808 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404;

Dainavos stovyklai (Camp Dainava) c/o Gytis Mikulionis – 1315 Santa Rosa, Wheaton, IL 60187.

Prašome visus pažįstamus ir draugus prisiminti velionį maldose.

Nuliūdusi šeima

Mirus

A † A DAINAI NARIS RUDAITIENEI

reiškiame užuojautą jos dukroms MILDAI, TAIYDAI, broliams ALDUI, MARIUI ir jo žmonai, „Saulutės“ narei DALIAI, anūkams, AUŠRAI BABICKIENEI bei kitiems giminėms ir artimiesiems.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“

Užjaučiame Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) Tarybos pirmininką SAULIŲ KUPRĮ, netekus brangios mamytės. Jos šviesus atminimas išliks mūsų atsiminimuose. Linkime SAULIUI ir visiems artimiesiems stiprybės šioje sunkioje valandoje.

SLA Taryba

Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje

(2745 W. 44th St., Chicago, IL)

Kovo 28 d., sekmadienį, 10 val. r.

švęsimė Kristaus Kančios (Verbų arba Palmių) sekmadienį.

Balandžio 2 d., penktadienį, 12 val. p. p.

vyks Didžiojo Penktadienio Viešpaties Kančios pamaldos.

Balandžio 4 d., sekmadienį, 10 val. r.

švęsimė Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo šventę – Velykas.

Bažnyčia erdvi, todėl nesunku laikytis saugaus atstumo tarp vienas kito. Taip pat drąsiai galite naudotis automobilių statymo aikšte – jūsų mašinos nebus užstatytos. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Šv. Antano bažnyčioje

(1510 S. 49th Court, Cicero, IL)

kovo 28 d., sekmadienį, 8:45 val. r.

švęsimė Kristaus Kančios (Verbų arba Palmių) sekmadienį.

Balandžio 4 d., sekmadienį, 8:45 val. r.

švęsimė Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo šventę – Velykas.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti ir aplankyti šią Cicero lietuvišką bažnyčią.

Beverly Shores – Lietuvos laisvės dainos

Po minėjimo įsiamžinome Lituanica parke.

Genė ir Algis Razumai groja Šv. Onos bažnytelėje

R. Sidabrienės nuotr.

Kovo 21-ąją, antrąją pavasario dieną, rinkomės į Šv. Onos bažnytelę pasimelsti ir kartu paminėti svarbias Lietuvos valstybės laisvės datas – Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją.

Šventė prasidėjo 1 val. p. p. šv. Mišiomis, kurias aukėjo kiekvieną mėnesio trečiąjį sekmadienį atvykstantis kunigas Gediminas Keršys. Iš karto po šv. Mišių Beverly Shores Lietuvių klubo pirmininkė Rūta Sidabrienė pradėjo šventinį minėjimą. Dr. Jonas Ramanauskas uždegė trispalvę žvakę, skirtą kovotojų už Lietuvos laisvę atminimui. Revita Durtinevičiūtė ir Jolanta Ignatova kartu su visais šventės dalyviais sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Po to Diana Johns perskaitė Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės aktą, o dr. Vidas Noreika – Kovo 11-osios Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo aktą.

Minėjimo dalyviai nekantriai laukė koncerto, kurį atliko Genė ir Algirdas Razumai. Tarp šventinėje programoje skambėjusių kūrinių – ir pagal Bernardo Brazdžionio žodžius sukurta daina „O atsime namelį“, taip pat keletas lietuvių liaudies dainų, harmonizuotų kompozatoriaus Jono Švedo. Koncertą vainikavo Kęstučio Vasiliausko „Žemėj Lietuvos“. G. Razumienė visoms jūdvių su vyru atliekamoms dainoms pritarė kanklėmis, o Algirdas – skrabalais.

Beverly Shores lietuvių klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja muzikantams Genei ir Algirdui Razumams, nepabūgusiems pandemijos ir atvežusiems į Indianą jaudinančių lietuviškų dainų, kanklių ir skrabalų skambesį.

Karantino ledai pralaužti, tikimės, kad švenčių bus ir daugiau.

Rūta Sidabrienė

Beverly Shores lietuvių klubo pirmininkė

1YR - 0.75 % APY*
2YR - 1.00 % APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai aprausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh (Vit. Booth)
100 E. Rand Rd. Arlington Hts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-9999

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. **Tel. (773) 847-7747**

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com
Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

COVID-19: Kovo 24 d., 11 val. 30 min.

	Užsikrėtusių	Išgyjusių	Mirusių
Pasaulyje	125,108,807	101,032,556	2,750,349
JAV	30,649,098	23,041,715	557,053
Lietuvoje	211,011	195,551	3,510

www.facebook.com/draugolaikrastis